

אם תרצו
ואם לא תרצו
אין זו אגדה

מחזה בחמש מערכות וסוף דבר

מאת

שמעון צבר

עם פירש"י ותוספות ותוספות ישנים

New Soncino Press

London – Tel Aviv

WHETHER YOU LIKE IT OR NOT, IT'S NOT A FABLE

Also by Shimon Tzabar:

The White Flag Principle

קוצו של צבר

כיצד גליתי את אירופה

כיצד גליתי את אפריקה

טבעת המאהרג'ה

מסתרי הגבול הנעלם

כה אמר טוסבראהינדי

חרוזים שחורים

First publish in 1988 by

NEW SONICINO PRESS

All Rights Reserved

© Shimon Tzabar

רשימת הדמויות

לפי סדר הופעתן:

- 01) אווה היטלר, מקודם בראון
- 02) אדולף היטלר
- 03) דוקטור שלזינגר
- 04) מלצר
- 05) מצחצח נעלים
- 06) שוטר
- 07) זוג שכנים
- 08) אחמד מאסרי
- 09) שוטר2
- 10) קצין משטרה בנימיני
- 11) שני בלשים
- 12) חוקר שב"כ
- 13) 4 סוהרים
- 14) 2 אסירים ערבים
- 15) קצין חקירות ראשי
- 16) שומר סף
- 17) ראש הממשלה
- 18) שר הביטחון
- 19) שר החוץ
- 20) שר המשפטים
- 21) שר ההסברה
- 22) שר הבריאות
- 23) שר הדתות
- 24) שר המיעוטים
- 25) שר הנסים והנפלאות
- 26) שר בלי תיק
- 27) ראש כל שירותי הביטחון
- 28) סוהר
- 29) מוש
- 30) חיים גיטלר
- 31) 4 פלשתינאים
- 32) 4 חיילי צה"ל
- 33) קצין צה"ל
- 34) עמוס המשורר
- 35) ילד בן

מערכה ראשונה

אי שם עמוק בנבכי בוליביה או אקוודור. פנים של צריף עץ עלוב. מיטה כפולה, שולחן, טלוויזיה, מדף מעל האח ועליו כמה ספרים. בצד אחד של המיטה ישנה אווה היטלר, מקודם בראון. היא צעירה ויפה עם שיער בלונדיני מבורק בשתי צמות קלועות עם סרטים. בצד השני של המיטה אדולף היטלר. הוא אינו ישן. יושב על המיטה ומסתכל נכחו במבט ריק, בוהה. הוא איש זקן. שיער ראשו ושפמו לבנים ופניו מלאי קמטים. אור שחר בוקע. תרנגול קורא.

- אווה: (מתעוררת ומפקת) בוקר טוב, אדולף.
- אדולף: (בקול מרוגז ורוטן) טוב? מה טוב? בוקר מחורבן כמו כל הבקרים!
- אווה: (בקול מודאג) עוד פעם לא ישנת?
- אדולף: למה את שואלת?
- אווה: מה יהיה הסוף? אתה בכלל לא ישן!
- אדולף: לא יכול.
- אווה: קח גלולת שינה.
- אדולף: לא עוזר. ברגע שאני עוצם את העיניים אני רואה אותם.
- אווה: אותם? מי זה אותם?
- אדולף: כל אלה ששלחתי לתאי הגזים. לא אחד או שניים. מאות, אלפים, מיליונים. כולם מסתכלים בי במבט מחריד. מבט איום של חורים שחורים שאין בהם עיניים.
- אווה: אתה לא יכול לחיות כך. לא עצמת עין כבר יותר מחודש.
- אדולף: מה אני יכול לעשות? ככה זה.
- אווה: אל תגיד ככה זה. צריך לעשות משהו.
- אדולף: אין מה לעשות.
- אווה: כל פעם שאני אומרת צריך לעשות משהו, אתה אומר אין מה לעשות. אני נורא מודאגת.

- אדולף: מה את מודאגת? זה מגיע לי!
- אווה: דבר חדש. מגיע לי. מה פתאום מגיע לך?
- אדולף: את חושבת שזה לא מגיע לי?
- אווה: (מנסה לשנות את הנושא) בוא, נאכל ארוחת בוקר. נדבר על זה אחר כך. (יוצאת מהמיטה. לובשת חלוק ויוצאת למטבח שאינו נראה מהאולם. אדולף ממשיך להסתכל נכחו בעיניים בוהות.)
- אדולף: (לעצמו) רק לישון אני לא יכול? ולאכול אני כן יכול? איך אפשר לאכול כששלידים מזי רעב מסתכלים לך ישר בעיניים? (הפסקה קצרה) ללעוס, אני כן יכול. מה שקשה, זה לבלוע. (הפסקה קצרה) עכשיו אני רואה אותם גם בעיניים פקוחות. מסתכלים בי והולכים לקראתי. הולכים לתאי הגזים! (צועק) אני הוא תא הגזים!
- אווה: (לא רואים אותה. רק קולה נשמע מהמטבח) איזו ביצה אתה רוצה, קשה או רכה?
- אדולף: (לא צועק, אבל בקול רם וחסר סבלנות) לא רוצה ביצים. לא רוצה כלום. רק קפה שחור. בלי חלב ובלי סוכר!
- אווה: מה פתאום בלי סוכר? תמיד לקחת שתי כפיות... לעשות לך טוסט?
- אדולף: כבר אמרתי לך: שום דבר, רק קפה שחור.
- אווה: (חוזרת מהמטבח עם מגש ועליו שני ספלי קפה ופרוסת לחם בחמאה. מניחה את המגש על השולחן. מגישה ספל אחד לאדולף במיטה וחוזרת ומתיישבת ליד השולחן. מתחילה לאכול. מדברת, כאילו לעצמה, בפה מלא אוכל) לא אוכל, לא ישן, מה יהיה הסוף שלו? (אל אדולף) אתה לא יכול להמשיך ככה. כדאי לקרוא לרופא.
- אדולף: מה את דואגת לי? לי לא צריך לדאוג. אני בסך הכול רוצח המונים ולרוצח המונים לא צריך לדאוג. (מנסה לחקות את קולה של אווה) ביצה רכה או ביצה קשה? לך לא אכפת ששלחתי מיליונים לתאי הגזים? את חושבת שאני לא יודע מה לא בסדר איתי? אני יודע בדיוק מה לא בסדר איתי! אני סובל ממוסר כליות תהומי. למחלה הזאת אין תרופה ושום רופא לא יכול לעזור.
- אווה: זה מה שיוצא כשמסתכלים כל היום בטלוויזיה!

אדולף: אני לא מסתכל כל היום, רק לפעמים. חוץ מזה, זה לא שייך לעניין. אני נאבק עם מצפוני, ואת מבלבלת לי את המוח עם טלוויזיה. את לא חושבת שהגיע הזמן שאתן דין וחשבון על מעשי והתועבה שביצעתי? אני, אדולף היטלר, הפירר של העם הגרמני והאיש החזק ביותר באירופה... (מרים אגרוף קמוץ) ומה אני עושה עם הכוח הזה. שודד, מענה, מרעיב, שורף, הורג ורוצח. אני האיש שכיסה את כל העולם בשטיח של דם.

אווה: אתה תמיד עם ההגזמות שלך! אתה בכלל לא אחראי ליפנים.

אדולף: גם אם אני לא אחראי ליפנים, זה לא פוטר אותי... (פעמון הדלת מצלצל) כל כך מוקדם בבוקר? מי זה יכול להיות? רגע... אני יודע מי זה יכול להיות. היהודים באו לקחת אותי. מוסד גילה את מחבואי ובאים לקחת אותי. טוב מאוד! זה ישים קץ לייסורי. לכי לראות מי זה. אם אלה היהודים, תני להם להיכנס.

(אווה יוצאת ונעלמת בפתח המטבח. שומעים קול דלת נפתחת. שומעים קולות מדברים אבל אי אפשר להבחין במה מדובר. אווה חוזרת)

אווה: זה שילדקראוט. בא לנקות את הבית.

אדולף: (באכזבה) אמרתי לאידיוטים האלה שיעזבו אותי. אני לא רוצה לראות אותם יותר. חלאת המין האנושי, אני אומר לך. חבורה של פושעים. לאף אחד אין מצפון. תגידי לו שילך לכל הרוחות!

(אווה יוצאת. שוב שומעים מלמולים. חוזרת)

אווה: הוא שואל באיזו רוח להתחיל. צפון, דרום, מזרח או מערב?

אדולף: פדנט גרמני טיפוס. תגידי לו שילך לעזאזל!

(אווה יוצאת שוב. מלמולים. חוזרת)

אווה: הוא שואל איפה זה.

אדולף: נודניק. שיתלה את עצמו, שיקפוץ לאגם. שיעשה מה שהוא רוצה. לא. שיקפוץ לאגם. ואל תחזרי לספר לי מה הוא אמר.

(אווה יוצאת שוב. מלמולים. חוזרת)

אווה: (איך שאווה חוזרת, שומעים קול מים ניתזים. אווה מצטלבת) שילדקראוט המסכן.

אדולף: מה הם רוצים ממני? כמו עלוקות נדבקו אלי. כאילו שלא גרמתי כבר מספיק צרות. שין-בית, מוסד, אפה אתם? אם יכולתם לתפוס את אייכמן, מדוע אינכם יכולים לתפוס אותי? אני יותר חשוב מאייכמן. הוא היה דג קטן בסך הכול. קיבל פקודות. אני הלוייתן הגדול שנתן את הפקודות. אותי צריך להושיב על ספסל הנאשמים. אותי צריך לדון לשריפה, לתלייה, לעריפה ואולי אפילו לקבור אותי חי בקן של נמלים. שום עונש לא יהיה גדול מדי בשבילי.

אווה: בחייך אדולף. תפסיק כבר...

אדולף: את מלאך, אווה. אני לא מבין איך את יכולה לחיות עם מפלצת כמוני.

אווה: אני אשתך אדולף, ואני אוהבת אותך.

אדולף: אני לא מבין איך אפשר לאהוב אותי... כשהייתי תינוק, אולי. אבל עכשיו? לאהוב אותי? איך אפשר לאהוב אותי? אפילו את לא יכולה לאהוב אותי. אותי אפשר רק לשנוא. הרבה פעמים שאלתי את עצמי איך את יכולה לחיות עם מפלצת כמוני. את עדיין צעירה ויפה, אווה. וידיך אינן מגואלות בדם. מדוע אינך עוזבת אותי ומתחילה בחיים חדשים? את עדיין צעירה. את עדיין יכולה ללדת ילדים ולהקים משפחה.

אווה: תפסיק כבר. אתה יודע שאני לא אעזוב אותך.

אדולף: חסר לך בורג בראש!

אווה: אז מה? אתה צריך מישהו שיטפל בך.

אדולף: בטח שאני צריך טיפול, אבל לא מסוג הטיפולים שאת נותנת לי. אני צריך טיפול של סוהרים, של שופטים ותליינים. הקורבנות שלי או צאצאיהם, אם יש בכלל כאלה, הם צריכים לטפל בי.

אווה: אני באמת לא יודעת מה קרה לך בזמן האחרון. לקח לך שנים עד שהצלחת להתאושש וגם זה בקושי. סוף-סוף נרגעת ופעם אחת, ואני זוכרת את זה בבירור, פעם אחת אפילו היית מאושר. ופתאום, טרח! אני זוכרת איך זה התחיל: לא הייתי צריכה לתת להם להכניס את הטלוויזיה.

אדולף: את מדברת כאילו שאת יודעת מה מתרחש אצלי בראש. אילו היית יודעת מה מתרחש אצלי בראש, את גם לא היית יכולה לישון. את חושבת שזה בא לי פתאום? שום דבר לא בא אצלי פתאום. אני התחלתי לחשוב על זה באותו היום שבו הפסדתי את המלחמה. כל זמן שניצחתי, הייתי כמו אריה. לא רק שהייתי חזק, הייתי גם צודק. אף פעם לא עלה בדעתי שמה

שאני עושה זה איום ונורא. רק כשהפסדתי התחלתי לחשוב. אין דבר שממריץ את המחשבה ואת חשבון הנפש ממפלה בשדה הקרב. כשזה קרה לי, ואני מעולם לא עלה בדמיוני שזה עלול לקרות לי, רק אז התחלתי לחשוב ולשאול את עצמי: מדוע נכשלתי? מדוע הפסדתי במלחמה?

אווה: אתה לא אשם בזה שהפסדת. הם היו חזקים יותר מפני שרוזוולט הצטרף אליהם.

אדולף: לא אווה. זה לא בגלל רוזוולט. זה בגללי. מדוע, את חושבת, רוזוולט הצטרף אליהם ולא אלי? אילו הייתי מתנהג בצורה קצת יותר אנושית, זה לא היה קורה. התנהגתי בצורה כזאת ברברית שקוממתי את כל העולם נגדי. כשהייתי חזק, חשבתי שהכוח שלי יכול להדביר לא רק אויבים. אם אני חזק, אני יכול גם להחליט מה זה צדק, ומי שלא מסכים איתי אני נותן לו זבנג וגמרנו. זהו, זבנג וגמרנו... שמעת על המלך מידאס? אני הייתי מידאס. אבל כל מה שנגעתי בו לא הפך לזהב אלא לדם. אין פלא שכל העולם יצא נגדי.

אווה: אתה משגע אותי עם ההגזמות שלך. למה אתה מדבר על כל העולם? העם הגרמני לא היה נגדך אלא בעדך.

אדולף: חוכמה גדולה. שלחתי את היהודים לתאי הגזים ואמרתי לגרמנים שעכשיו הם יכולים לקחת את הבתים שלהם, את החנויות, את השדות ואת הפרדסים. למה שיהיו נגדי כשלא מרוויחים מזה? נתתי להם גם את האדמות של הצ'כים, של הפולנים, של הרוסים ושל כל מי שלא מצא חן בעיני...

(רעש מנוע של מכונית מתרבת מפסיק את השיחה. אווה ואדולף מקשיבים. פעמון הדלת מצלצל.)

תראי מי זה ומה הוא רוצה. אבל אל תתני לא להיכנס.

(אווה יוצא. שומעים מלמולים. חוזרת)

אווה: דוקטור שלזינגר.

אדולף: מה הוא רוצה?

אווה: הבדיקה החודשית הרגילה. לתת לו להיכנס?

(אדולף לא עונה. מקפל את ידיו על חזהו וחוזר להסתכל נכחו בעיניים בוהות. כשאווה רואה שאדולף אינו מגיב, היא יוצאת להכניס את הרופא.)

הרופא ואווה נכנסים. שלזינגר הוא גבר גבוה כבן 70 עם מונוקול בעינו הימנית ופרצופו קשוח עם עצמות לחיים בולטות. הוא נושא בידו תיק של רופאים.)

שלזינגר: (מרים ידו בהצדעה נאצית) בוקר טוב פירר. איך אתה מרגיש הבוקר? (מוציא סטטוסקופ מהתיק. אדולף אינו עונה. ממשיך להסתכל נכוחה וקפוא כנציב קרח.)

אווה: לא כל כך טוב.

שלזינגר: מה לא בסדר?

אווה: לא יכול לישון.

שלזינגר: (מכניס את קצוות הסטטוסקופ לאוזניו) אתן לו גלולות שינה.

אווה: לא עוזר. ברגע שהוא עוצם את העיניים, הוא רואה חזיונות.

שלזינגר: משהו מיוחד?

אווה: יהודים. כל אלה שללח לגזים.

שלזינגר: סינדרום ידוע, חוסר ברזל. תני לו כבד חי ובכמויות.

אווה: שכחת? הוא צמחוני.

שלזינגר: סליחה. באמת שכחתי. אלפי סליחות.

אווה: (בכעס עצור) 'סתלק מפה! אידיוט!

שלזינגר: (צועד אחורנית בבהלה. מוריד את הסטטוסקופ מאוזניו ומנסה להכניס אותו בחזרה לתיק, אבל ידיו רועדות. לאווה:) תמיד זכרתי. זו הפעם הראשונה ששכחתי. (ממשיך לצעוד אחורנית, לכיוון המטבח.)

אווה: ואל תשכח לקפוץ לאגם.

(שלזינגר ממשיך לצעוד אחורנית בבהלה כשכולו רועד. התיק והסטטוסקופ נושרים מיידיו. נעלם בפתח המטבח.)

אדולף: (לעצמו) כבד חי ועוד בכמויות. גועל נפש.

אווה: זו הפעם הראשונה ששכח.

אדולף: מה אכפת לי מה הוא זוכר ומה הוא שוכח! הוא אחד מהחבורה המטונפת הזאת שאני לא רוצה לראות יותר. כולם עולים לי על העצבים... (חושב) אני יודע מה אני צריך לעשות.

אווה: מה?

אדולף: להסגיר את עצמי.

אווה: למי?

אדולף: ליהודים כמובן. שיעמידו אותי למשפט כמו שעשו לאייכמן.

אווה: אתה בטוח בזה?

אדולף: את לא חייבת לבוא איתי. את לא גרמת עוול לאף אחד.

אווה: אל תתחיל שוב. לאן שאתה הולך, אני הולכת.

אדולף: את באמת לא נורמלית. למה שלא תמצאי לעצמך איש צעיר ותשכחי ממני?

אווה: תוציא לך את זה מהראש.

(פעמון הדלת מצלצל)

אדולף: את רואה שהם לא נותנים לי מנוח?

(אווה הולכת לדלת. מלמולים. חוזרת)

אווה: השומרים. מצאו את שילדקראוט ושלזינגר צפים באגם. חושבים שמוסד גילה את המחבוא שלנו. הם רוצים שנעזוב מיד.

אדולף: מטומטמים. גם הם יכולים לקפוץ לאגם. לא... חכי רגע... (לעצמו) רעיון לא רע בכלל. (לאווה) שיחשבו מה שהם רוצים, בשבילנו זו הזדמנות שאסור להחמיץ. זהו: מוסד גילה אותנו ועלינו להימלט. תגידי להם שיביאו דרכונים חדשים וכסף. שיביאו גם את האוטו ושלא ישכחו למלא אותו בדלק, כמו שעשו בפעם האחרונה. צריך להתלבש ולארוז מהר.

(אווה יוצאת למסור תא המסר. אדולף קופץ מהמיטה ומתלבש. בגדיו הם בגדי צייד גרמני בווארי טיפוסי כפי שזה לפעמים מופיע בגלזיות לתיררים: מגבעת שוליים עם נוצה; חולצה ירוקה עם שרוולים קצרים; מכנסיים קצרים עד הברכיים עם רצועות שכם; גרביים ירוקים, מקופלים מתחת לברכיים עם סרטים צבעוניים מבצבצים ונעליים שחורות. יש לו גם רובה

ציד. אחרי ששם את הרובה על כתפיו הוא מוריד אותו, מסתכל בו בשאט נפש וזורק הצידה. אווה חוזרת ולובשת שמלת פרחים אביבית התואמת את לבושו של אדולף. שניהם מוצאים מזוודה מתחת למיטה ואורזים בחיפזון. אווה מורידה שני ספרים מהמדף שמעל לאח: הברית החדשה ו"מיין קמפף".

אדולף: את הטינופת הזאת את יכולה לזרוק.

(אווה זורקת לאח את הברית החדשה.)

לא את זה, מטומטמת! (חוטף מידה את "מיין קמפף" וזורק אותו לאח. מתכופף, מרים בזהירות את הברית החדשה, מאבק אותו, מנשק ומכניס את הספר בזהירות לתוך המזוודה. פעמון הדלת מצלצל שוב.)

אלא תיתני להם להיכנס. קחי את הדרכונים ואת הכסף. קחי גם את מפתחות המכונית. אני לא רוצה לא נהג ולא שומרי ראש. את תנהגי. תגידי להם שזה יותר בטוח. נשלח להם את הכתובת ברגע שנמצא מקום.

אווה: לאן הולכים?

אדולף: אם את עדיין מתעקשת לבוא איתי, אל תשאלי שאלות.

(אווה יוצאת)

מסך

סוף מערכה ראשונה

מערכה שנייה

תמונה ראשונה

תל אביב. יום קיץ חם. בחזית בית קפה ברחוב דיזנגוף. המדרכה מלאה שולחנות, כיסאות ושמשיות. הולכי רגל צועדים הלוך ושוב לפני בית הקפה. כמה שולחנות תפוסים. אדולף ואווה מגיעים. הם לבושים בדיוק כמו שהיו בסוף המערכה הראשונה. שניהם עייפים ומזיעים. מתיישבים ליד שולחן פנוי.

אווה: (באנחת רווחה) סוף-סוף.

(מלצר ערבי מתקרב)

מלצר: רוצים משהו?

אווה: יש לך משהו קר?

מלצר: מיץ? בירה? קוקה-קולה?

אווה: מיץ בשבילי וקפה בשבילו. שחור. בלי חלב ובלי סוכר.

מלצר: כן, גברת. (הולך)

(מצחצח נעליים ערבי עובר לאיטו ברחוב, מחפש לקוחות. עוצר ליד אדולף.)

מצחצח: צחצח נעליים?

(אדולף שקוע במחשבותיו ואינו עונה. מצחצח הנעליים אינו מחכה לתשובה ומתחיל לצחצח את נעליו. המלצר חוזר ע ההזמנה. מניח את המיץ והקפה על השולחן ומגיש לאווה חשבון. אווה משלמת.)

אדולף: (מתעורר פתאום מהרהוריו) מה אנחנו מבזבזים פה את הזמן!

אווה: נחים.

אדולף: מי רוצה לנוח?

אווה: אני רוצה. אני מתה מעייפות בחום הזה. שתה את הקפה שלך והרגע.

אדולף: לא באתי לכאן להרגע. צריך למצוא שוטר או חייל או משהו כזה.

- אווה: בשביל מה?
- אדולף: שכחת כבר? באתי להסגיר את עצמי, לא?
- אווה: מה אתה ממהר. לא יזיק לך לנוח קצת.
- אדולף: (קופץ על רגליו בעצבנות, אבל רגל אחת שלו נחה על קופסת מצחצח הנעליים וזה כמעט מפיל אותו. אך אדולף מחזיר לעצמו את שיווי המשקל באמצעות עמידה מעט באלכסון.) לא באתי לכאן לנוח. אני רוצה למצוא שוטר. (מסתכל באווה ורואה שהיא באמת עייפה) בסדר, את תנוחי. (מתיישב. פתאום קופץ בחזרה לעמדה האלכסונית המגוחכת שבה עמד קודם.) הנה אחד!
- (שוטר חוצה את המדרכה לכיוון בית הקפה. אדולף רוצה ללכת לקראתו אך רגלו לכודה בידי של מצחצח הנעליים)
- שוטר: (בקול רם) איפה הנהג של המרצדס הכחולה? (מסתכל סביבו ורואה את אדולף עומד באלכסון ותוקע בו עיניים) החוצפה שלך עוברת כל גבול. גם חונה על שני קווים צהובים וגם בפניה! (מוציא פנקס ועיפרון ומתחיל לרשום דוח) אני אלמד אותך לקח שלא תשכח!
- אווה: זו לא המכונית שלו!
- שוטר: איך את יודעת?
- אווה: אני אשתו. רק עכשיו הגענו ואין לנו אוטו.
- שוטר: תיירים, מה? (נותן מבט באדולף) אז למה הוא מסתכל עלי כמו גולם?
- אווה: הוא רוצה לדבר איתך.
- שוטר: (מתקרב) על מה הוא רוצה לדבר איתי?
- אווה: הוא רוצה להסגיר את עצמו.
- שוטר: אז זו כן המכונית שלו!
- אווה: לא בעניין המכונית. לנו אין מכונית.
- שוטר: תפסיקי לשגע אותי. אם זו לא המכונית שלו, אז מה הוא צריך להסגיר את עצמו? ולמה הוא לא פותח את הפה בעצמו? מה את: אשתו או המזכירה שלו?

(הדו-שיח הזה מפנה כלפיהם את תשומת לב הקהל. יושבי בית הקפה מזיזים את הכיסאות כדי שיוכלו להקשיב יותר טוב מה הולך פה, ועל המדרכה מתאסף קהל סביב השוטר. אווה שמה לב למתרחש.)

אווה: (בשקט) אפשר לדבר איתך יותר בשקט? אנחנו רוצים להגיד לך משהו חשוב מאוד.

שוטר: (מתקרב וגם כן מנמיך את קולו) מה זה משהו חשוב מאוד? (פתאום הוא נעשה עד להתקהלות. מסתובב במהירות) מה ההתקהלות הזאת? על מה אתם תוקעים עיניים? להתפזר! כולכם להתפזר מייד! (הקהל צועד כמה צעדים לאחור. אחד או שניים הולכים, אך מרבית הקהל נשאר במקומו) להתפזר אמרתי לכם. אין פה מה לראות! (השוטר מסתובב ופונה לאווה) מה זה הדבר החשוב מאוד הזה?

אווה: זה בעניין ההשמדה...

שוטר: פוליטיקה זה לא העסק שלי. אני בסך הכול שוטר פשוט ואני צריך לתפוס את הממזר הזה שמחנה את המכונית שלו על שני קווים צהובים ועוד בפינה. את לא יודעת כמה זה מסוכן.

אווה: אבל זה חשוב מאוד...

שוטר: אל תלמדי אותי מה חשוב ומה לא חשוב. לתפוס את הממזר הזה זה חשוב. מה הוא חושב לעצמו? אם יש לו מרצדס אז הוא יכול לעשות מה שהוא רוצה ולחנות איפה שהוא רוצה? ואת גברת, תפסיקי לבלבל לי את המוח! (עוזב את האווה ופונה לעבר האחר של בית הקפה וצועק) של מי המרצדס הכחולה? (מכיוון שאיש אינו עונה הוא נכנס לפנים בית הקפה.)

(אווה מתיישבת בהבעת ייאוש. אדולף, שעד אותו הרגע עמד באלכסון, מתיישב גם הוא.)

אווה: (לאדולף) ראית איך הוא השפיל אותי? לדבר אלי בבוז כזה. והוא בסך הכול שוטר פשוט.

אדולף: אל תעשי מזה עניין של כבוד. ההשפלה היא חלק מהעונש שלי. להיות מושפל על ידי יהודי... אין לך מושג איזו הקלה. אני ממש מתרגש מזה.

אווה: לך קל לדבר. עוד לא העליבו אותי ככה בחיים שלי.

אדולף: הזהרתי אותך שלא לבוא איתי, אבל את מתעקשת. על כל פנים, זה לקח חשוב בשבילי. אי-אפשר לעצור שוטרים סתם ברחוב. אני צריך להסגיר את עצמי באופן רשמי בתחנת משטרה.

אווה: איך נמצא תחנת משטרה?

(מצחצח הנעליים גמר. הוא מושיט את כפו ואווה נותנת לו מטבע. אדולף מתכופף ולוחש משהו לאווה.)

(למצחצח הנעליים) אולי אתה יודע היכן תחנת המשטרה? (המצחצח נרתע מהשאלה. אוסף בחיפזון את כליו, מצביע לכיוון שמאל ובורח לכיוון ההפוך.)

אדולף: (גומר את הקפה שלו בלגימה אחת) שתי את שלך מהר. הגיע הזמן לזוז!

מסך

סוף תמונה ראשונה

מערכה שנייה

מערכה שנייה

תמונה שנייה

פנים תחנת משטרה בתל אביב. בחזית, דלפק לקבלת קהל. לפני הדלפק עומד זוג שכנים: גבר ואישה בגיל העמידה. הם עומדים זה מול זה באיבה גלויה וצועקים זה על זה בזעם ארסי, בחריקת שיניים וקצף על השפתיים. ריב שכנים נורמלי. מאחורי הדלפק עומד שוטר.

(בשצף קצף, בלי רווחי זמן. לפעמים השניים נכנסים אחד לתוך דברי השני)

גבר: טינופת מסריחה!

אישה: טינופת אחת בעצמך!

גבר: זונה מסופלסת!

אישה: זונה האמא שלך!

גבר: של תעזי לדבר על האמא שלי, נבלה!

אישה: מה יש, אתה לא הבן שלה?

גבר: כלבה משוגעת, זה מה שאת!

אישה: כלב אתה בעצמך!

גבר: חתיכת חרא!

אישה: תראו מי מדבר!

שוטר: שקט! שקט!

(השניים ממשיכים בשלהם)

אישה: מנוול שמן!

גבר: מנוולת את בעצמך!

שוטר: (צועק בשיא קולו) שניכם לצינוק אם לא תפסיקו! (שניהם מפסיקים בבת אחת. השוטר מצביע על האיש) אתה תדבר! (לאישה) ואת תשתקי. (לגבר) מה הולך פה?

גבר: היא ירקה עלי!

שוטר: (לאישה) למה ירקת עליו?

אישה: הוא קרא לי זונה!

שוטר: (לגבר) למה קראת לה זונה?

גבר: היא קיללה את האמא שלי!

שוטר: (לאישה) למה קיללת את האמא שלו?

אישה: מפני שהוא בעט בכלב שלי!

שוטר: (לגבר) למה בעטת בכלב שלה?

גבר: היא נתנה לכלב שלה להשתין על הכביסה שלי!

שוטר: (לאישה) למה נתת לכלב שלך להשתין על הכביסה שלו?

אישה: למה שהוא תולה את הכביסה שלו על המרפסת שלי!

שוטר: (לגבר) למה אתה תולה את הכביסה שלך על המרפסת שלה?

גבר: זו לא המרפסת שלה. זו המרפסת שלי!

שוטר: של מי המרפסת?

גבר ואישה: (ביחד) שלי!

שוטר: רגע אחד. את העניין הזה צריך לברר. (ברגע זה אדולף ואווה נכנסים לתחנת המשטרה. הם עומדים בצד ומחכים לתורם.) של מי המרפסת הזאת?

גבר ואישה: (בחד) שלי!

שוטר: אולי תפסיקו לדבר שניכם ביחד! (מצביע על האישה) רק את תדברי ואתה (מצביע על האיש) תשתוק. (לאישה) למי שייך הבית?

אישה: הממשלה.

- גבר: רכוש נכסי נפקדים.
- שוטר: (לאיש) אמרתי לך לשתוק!
- גבר: היא אפילו לא יודעת של מי הבית.
- אישה: ממשלה, נכסי נפקדים, זה הכול אותו דבר.
- שוטר: מי עוד גר בבית הזה?
- אישה: אחמד.
- שוטר: מי זה האחמד הזה?
- אישה: אחמד מאסרי.
- שוטר: אחמד מאסרי? זה שעושה אצלנו ספונג'ה? (מפנה את ראשו לאחור, לפנים התחנה) אחמד, בוא לכאן!
- (אחמד מופיע. מחזיק בידו סמרטוט לשטיפת רצפות.)
- אחמד: כן, אדוני השוטר.
- שוטר: אתה מכיר את האנשים האלה?
- אחמד: בטח. השכנים שלי. גרים אצלי בבית.
- גבר: זה לא הבית שלך!
- אחמד: זה לא הבית שלי יותר. נכון. אבל זה היה שלי. האבא שלי בנה אותו, אבל הממשלה לקחה את זה ממנו.
- שוטר: של מי המרפסת?
- אחמד: מה אני יודע? שאל את הממשלה. (חוזר לעבודתו, אבל אינו חוזר לירכתי התחנה אלא מתחיל לנקות את הרצפה ליד הדלפק כדי שיוכל לשמוע ולראות מה הולך פה.)
- שוטר: (מגרד את פדחתו) את העניין הזה צריך לברר אחת ולתמיד. כבר נמאס לי לראות אתכם פה כל שני וחמישי... אגיד לכם מה נעשה: מחר בבוקר תביאו לי את הניירות של הבית. את כל חוזי השכירות אני רוצה לראות. בינתיים 'סתלקו מפה ואני לא רוצה לשמוע יותר על יריקות, קללות או בעיטות בכלבים. חאלס! (עושה להם תנועה בידו שפירושה הסתלקו מפה.) מי בתור?

(הגבר והאישה עוזבים אך ממשיכים לריב, אם כי יותר בשקט.)

אישה: (בזעם עצור) ממזר!

גבר: (באותו הזעם) זונה!

אישה: זונה האמא שלך! (הם ממשיכים בדרכם החוצה, אך קולם הולך ונמוג ככל שמתרחקים. אולף ואווה מתקרבים לדלפק.)

שוטר: מה אני יכול לעשות בשבילכם?

אדולף: Sprechen Sie Deutsch?

שוטר: אתה לא רואה שאני ספרדי? לא מבין יידיש. (מסתובב וצועק לתוך ירכתי התחנה) קצין בנימיני! יש כאן איזה ווזוּז. תראה מה הוא רוצה.

(קצין בנימיני מופיע. ניגש לדלפק. השוטר מצביע על אדולף.)

קצין: ווז וילסטה?

(אדולף ואווה לא מבינים)

וז וילסטה?

(אדולף ואווה ממשיכים לא להבין. אווה, שעמדה מאחורי אדולף, צועדת קדימה. בזמן שכל זה קורה, אחמד גמר לנקות את הרצפה. הוא מוציא מכיסו סמרטוט יבש ומאבק את הדלפק. השוטר, שאין לו בינתיים מה לעשות, מוציא את האקדח מנרתיקו ומגיש אותו לאחמד. אחמד מוציא את המחסנית וכנשק מקצועי הוא מפרק את האקדח לחלקיו. מנקה ומשמן כל חלק ממשמנת שהוא מחזיק בכיס אחר. מוציא גם פתיל ומנקה יפה את הקנה. אחרי שגמר לנקות, הוא מרכיב את האקדח בחזרה, מחזיר את המחסנית, סוגר את הנצרה ומחזיר את האקדח לשוטר, שמכניס אותו לנרתיק.)

אווה: (לקצין בנימיני) את מדבר אנגלית?

קצין: בטח. האנגלית שלי טובה מאוד.

אווה: אז אני אסביר לך באנגלית: הוא רוצה להסגיר את עצמו.

קצין: מיהו ומה הוא עשה?

אווה: הוא אדולף היטלר.

- קצין: (כאילו שלא שמע טוב) מי הוא?
- אווה: אדולף היטלר.
- (רגע של שתיקה. הקצין מנסה לעכל את מה ששמע)
- קצין: איזו מין בדיחה היא זו?
- אווה: זו לא בדיחה. הוא באמת אדולף היטלר.
- קצין: ומי את?
- אווה: אני אווה היטלר. אשתו.
- קצין: ומה אתם רוצים?
- אווה: הוא רוצה להסגיר את עצמו כדי שיעמידו אותו למשפט על הפשעים שפשע נגד העם היהודי.
- קצין: זוג ליצנים. (לשוטר) זרוק אותם החוצה!
- (השוטר יוצא מאחורי הדלפק. ניגש לאדולף ואווה.)
- שוטר: החוצה! שמעתם מה שהקצין אמר? החוצה!
- אווה: אבל קצין בנימיני...
- קצין: לא עשו אותי באצבע, מותק. (לשוטר) זרוק אותם החוצה!
- (השוטר מתחיל לדחוף אותם החוצה.)
- אווה: אבל הוא באמת היטלר...
- (השוטר דוחף אותם. תחילה בעדינות, אחרי כן ביתר גסות. השניים מסתובבים ויוצאים כשעל פניהם הבעת ייאוש.)

מסך

סוף תמונה שנייה

מערכה שנייה

מערכה שנייה

תמונה שלישית

בחזית אותו בית קפה כמו בתמונה הראשונה של המערכה השנייה. אדולף ואווה יושבים ליד שולחן, לא בדיוק אותו שולחן שבו ישבו בתמונה הראשונה. הזמן: אחר הצהריים.

אווה: ומה עכשיו?

אדולף: חושבים. נמצא דרך.

אווה: אני לא רואה איך. אולי כדאי שנחזור.

אדולף: לחזור? השתגעת? לאן לחזור? לנו אין לאן לחזור. לי בטח לא. באתי לכאן לעמוד למשפט ולא אנוח ולא אשקוט עד שיעמידו אותי למשפט. אני יודע שזה לא יהיה קל. למה שיהיה קל? הפשעים שלי קלים? גם הם לא קלים. אני כבר לא זוכר מי אמר את זה, את המימרה – אם תרצו אין זו אגדה, היתה תמיד נר לרגלי.

אווה: אני יודעת שיש לך כוונות טובות, אבל אתה רואה: הם לא מאמינים לך.

(המלצר הערבי ניגש אליהם)

מלצר: רוצים משהו?

אווה: (מתלחשת עם אדולף. למלצר) קפה שחור בשבילו, סנדוויץ' חזיר וכוס מיץ בשבילי.

מלצר: זה מקום כשר, גברת. פה לא מגישים חזיר.

אווה: אז מה יש לך במקום?

מלצר: סטייק לבן.

אווה: שיהיה סטייק לבן. אני גוועת ברעב.

מלצר: בסדר, גברת. (הולך)

אווה: (לאדולף) איך יעמידו אותך למשפט, כשאפילו לאסור אותך לא רוצים. אילו לפחות יכולנו לדבר בשפה שלהם.

אדולף: שמרת על החוברות והברושורות שנתנו לנו בשדה התעופה?

אווה: יכול להיות. (פותחת את התיק ומחטטת בתוכו. מוציאה עלוני פרסומת וברושורות ופורשת אותם על השולחן.)

אדולף: משהו מעניין?

אווה: יש כאן אחד על שיעורים לעברית. קוראים לזה אולפן.

(המלצר מגיע עם ההזמנה. מניח את המיץ, הקפה והכריך על השולחן. מגיש לאווה חשבון. אווה מחטטת בתיק למצוא את ארנק הכסף. שני גברים חסונים, לבושים אזרחית, ניגשים אל המלצר.)

גבר חסון: (למלצר) תעודת זהות!

(המלצר מוציא תעודת זהות מכיסו ומוסר לבלש. הגבר מסתכל בתעודה ונד בראשו לבלש השני. השניים תופסים את המלצר. אחד מוציא משרוקית ושורק. טנדר משטרה שחור מגיע במהירות ועולה על המדרכה. נעצר ליד השולחן. שני הבלשים מנסים להכניס את המלצר לתוך הטנדר.)

מלצר: חכו רגע. היא עוד לא שילמה לי... (הבלשים אינם שמים לב לדברי המלצר ודוחפים אותו בכוח לתוך הטנדר. המכונית אצה לדרכה בחריקה מחרישת אוזניים.)

אווה: (לאדולף) מה הולך פה?

אדולף: השד יודע. לא ראיתי עוד דבר כזה בחיי. אנשים משונים עם מנהגים משונים... (מתעורר מהרהוריו) מה הם אומרים על השיעורים לעברית?

אווה: אולפן. שיעורי עברית לעולים חדשים.

אדולף: זה לא בשבילי. אני לא עולה. לא חדש ולא ישן. אני גם לא באתי לחיות כאן. באתי למות כאן.

אווה: ואני אמות איתך!

אדולף: המלודרמטיות שלך עולה לי על העצבים. את לא חייבת למות. מה פתאום למות? את לא גרמת עוול לאף אחד. את תמצאי לך מישהו צעיר ותתחילי בחיים חדשים, בלעדי. הגיע הזמן שתשכחי ממני.

- אווה: אני לעולם לא אשכח אותך!
- אדולף: המסירות שלך ממש נוגעת ללבי. אם לא הייתי אדולף היטלר, הייתי בטח מזיל דמעה. (מוציא מטפחת מכיסו ומנגב דמעה ניגרת מקצה עינו.)
- (אחמד מופיע על הבמה. צועד לאטו ברחוב, חוזר הביתה מעבודתו במשטרה. פתאום הוא רואה את אדולף ואווה ליד השולחן. פניו זוהרות והוא ניגש אליהם.)
- אחמד: מה שלומך אדון היטלר? (מוציא מכיסו פיסת נייר.) אני מקווה שלא אכפת לך לחתום לי אוטוגרף בשביל הדוד שלי. הוא אוסף דברים כאלה. יש לו אחד מבן-גוריון, מדיין ועוד כל מיני אנשים חשובים.
- אדולף: אל תהיה מגוחך. (לאווה) את רואה מה זה? האיש היחידי שמאמין לי שאני באמת מה שאני אומר שאני רוצה אוטוגרף בשביל הדוד שלו. (פונה לאחמד) אתה... מה שמך אתה?
- אחמד: אחמד מאסרי.
- אדולף: שמע אחמד, אני לא באתי לכאן לחתום אוטוגרפים. אני כבר לא איש חשוב כמו שהייתי. אני בסך הכול פושע מתועב שבא לכאן לעמוד למשפט צדק אבל כמו שראית בעצמך, לא מאמינים לי. אני רוצה שיאסרו אותי ויעמידו אותי למשפט. מה לעשות כדי שיאסרו אותי?
- אחמד: אתה לא יכול לעשות שום דבר. אותך לא יאסרו.
- אדולף: למה אתה אומר את זה?
- אחמד: מפני שאני יודע. אתה גרמני ונראה כמו גרמני. אם אתה רוצה שיאסרו אותך אתה צריך להיות ערבי.
- אדולף: אבל אני לא ערבי.
- אחמד: זאת הבעיה. אם אתה רוצה שיאסרו אותך, אתה מוכרח להיות ערבי.
- אדולף: אבל אני לא ערבי.
- אחמד: אז צריך לעשות אותך ערבי.
- אדולף: איך אפשר לעשות אותי ערבי?
- אחמד: אין דבר פשוט מזה. בוא איתי אדון היטלר.

(אחמד רומז לאדולף לקום. אדולף קם. אחמד מתחיל לצעוד לכיוון פנים בית הקפה ואדולף צועד בעקבותיו. אווה רוצה להצטרף אליהם, אבל אחמד רומז לה בתנועת יד להישאר במקומה. השניים נעלמים בפתח בית הקפה. ברגע שאחמד ואדולף נעלמים, בחור צעיר היושב ליד שולחן סמוך מזיז את עצמו ומתיישב ליד אווה.)

- בחור: הלו מותק! אפשר להזמין לך משהו לשתות?
- אווה: (מופתעת קצת וקצת בבהלה) מממי אתה?
- בחור: אם תגידי לי מי את, אגיד לך מי אני.
- אווה: אני אווה היטלר.
- בחור: ואני בניטו מוסוליני.
- אווה: אתה עושה צחוק ממני.
- בחור: לא אני התחלתי, מותק. (מזיז את כיסאו יותר קרוב אליה.)
- אווה: למה אתה מתכוון? (מזיזה את כיסאה להתרחק ממנו)
- בחור: (מזיז את כיסאו שוב) נו, מתחשק לך?
- אווה: (מזיזה את עצמה ממנו, ובקול קצת מבוהל) למה את מתכוון?
- בחור: את יודעת טוב מאוד למה אני מתכוון. (מזיז עצמו יותר קרוב)
- אווה: סליחה?! (מזיזה את עצמה. ההזזות האלה מרחיקות אותם מהשולחן והם כמעט על גבול בית הקפה.)
- בחור: (מזיז את עצמו קרוב) נו, תפסיקי כבר לשחק.
- אווה: (בבהלה די גלויה) מה אתה רוצה ממני?!
- בחור: אני? ממך? מה פתאום? (מזיז את כיסאו שוב)

(אווה קמה ממקומה בייאוש. נעמדת מאחורי הכיסא ומעיפה מבט כלפי פתח בית הקפה דרכו נעלמו אחמד ואדולף. היא נאנחת אנחת רווחה כשהיא רואה את השניים יוצאים מאותו פתח בדרכם חזרה. כשהשניים מתקרבים, רואים שהם בינתיים החליפו את בגדיהם. אדולף לבוש עכשיו בבגדיו של אחמד ואחמד לבוש בבגדי הציד הגרמניים של אדולף. הבחור,

שליווה את מבטה של אווה, רואה את השניים והוא מיד מזיז את עצמו עם הכיסא שעליו הוא יושב, בחזרה לשולחן הסמוך שבו ישב קודם.)

אחמד: (לאדולף) כמו שאמרתי לך. כשהם ישאלו אותך על תעודת זהות, תגיד: אין תעודה.

אדולף: אין תהודה.

אחמד: לא... לא... לא אין תהודה, אין תעודה.

אדולף: אין תודה.

אחמד: לא טוב. תעודה. עין, עין. אתה לא יכול לבטא עין?

אדולף: אין.

אחמד: תעודה.

אדולף: תאודה.

אחמד: לא חשוב. שיהיה כך. עם קצת מזל, תיפול לידיים של אשכזי. גם הוא לא יודע מה ההבדל.

(איך שאחמד גומר לדבר, מופיעים שני בלשים. הם תופסים את אדולף.)

בלש: תעודת זהות.

אדולף: אין תאודה.

(אחד מוציא משרוקית ושורק. הטנדר השחור מופיע. הבלשים זורקים אותו לתוך הטנדר שאץ לדרכו בחריקה.)

מסך

סוף תמונה שלישית

מערכה שנייה

מערכה שלישית

תמונה ראשונה

מרכז החקירות הראשי של השב"ס. חדר החקירות מוקף משני צדדיו במדרגות עולות ויורדות. אסירים שראשם מכוסה שק מלוכלך ומסריח עולים ויורדים במדרגות, כשהם מובלים, כעיוורים בידי סוהרים. מפעם לפעם נשמע קול צעקה של אסיר מעונה. בחדר החקירות שולחן ושני כיסאות. בכיסא אחד יושב החוקר ומולו האסיר הנחקר. לפני החוקר ערימה של תיקים, אחד מהם פתוח. ליד כיסא האסיר יש זרקור שאורו מכוון לפני האסיר הנחקר.

כאשר המסך נפתח, החוקר יושב במקומו ומולו אסיר. אלומת האור על פניו של האסיר והוא ממצמץ בעיניו. מאחוריו עומד סוהר.

חוקר: מה שמך?

אסיר א': מחומד איבן מוסה.

חוקר: תגיד אדוני כשאתה מדבר אלי.

אסיר א': מוחמד איבן מוסה, אדוני.

חוקר: זה יותר טוב. איפה אתה גר?

אסיר א': חאן יונס, אדוני.

חוקר: מה עשית ברחוב דיזנגוף בתל אביב בשישה-עשר באוקטובר בשעה שתיים אחר הצהריים בלי תעודת זהות בניגוד לסעיף שמונה פרק ארבע חלק שני של החוק למניעת הסתננות של שנת אלף תשע מאות חמישים ואחת?

אסיר א': חיפשתי עבודה, אדוני.

חוקר: עבודה חיפשתי? הא! ולא ניסית לחסל את מדינת ישראל?

אסיר א': לא, אדוני.

חוקר: אתה בטוח בזה?

אסיר א': בטוח, אדוני.

חוקר: אתה משקר!

אסיר א': בחיי שאני לא משקר, אדוני. אני נשבע בחיי האמא שלי שאני לא משקר. חיפשתי עבודה.

חוקר: ואף פעם לא עלה בדעתך לחסל את מדינת ישראל?

אסיר א': אף פעם לא, אדוני!

חוקר: מיד רואים שאתה משקר! (לסוהר) קח אותו לחדר שלוש-עשרה. הם ילמדו אותו להגיד את האמת. הבא!

(הסוהר מכסה את ראשו של האסיר בשק ולוקח אותו, דרך המדרגות, לקומה העליונה. באותו הזמן סוהר אחר מוריד אסיר מספר שתיים לחדר החקירות ומושיב אותו בכיסא. מורידים את השק מראשו, מאירים את פניו בזרקור. אפשר לראות שהאסיר הזה רק עכשיו עונה. פניו נפוחים, עיניו כחולות ודם ניגר מפצעיו.)

חוקר: שמך?

אסיר ב': נאביל חאלימי, אדוני.

חוקר: לא נכון. שמך באשיר מוסטפה.

אסיר ב': כן אדוני, שמי באסיר מוסטפה, אדוני.

חוקר: אתה חבר בחזית הדמוקרטית לשחרור פסלטין?

אסיר ב': אני לא חבר, אדוני.

חוקר: אתה כן חבר!

אסיר ב': אני כן חבר.

חוקר: אדוני.

אסיר ב': אדוני.

חוקר: הוא בסדר עכשיו. הפסיק לשקר. תחתים אותו על וידוי ותחזיר אותו לכלא ג'נין. הבא!

(ראשו של האסיר נחבש בשק והוא מובל החוצה בידי הסוהר. אסיר חדש מובא לחדר החקירות. כשמורידים את השק מראשו, רואים שהוא אדולף.)

חוקר: שמך?

- אדולף: אדולף היטלר.
- חוקר: (קופץ ממקומו) חוצפה כזאת עוד לא ראיתי! אף אחד לא יקרא לי היטלר ויצא מזה חי! (לסוהר) קח אותו לחדר השחור ואחר כך תביא אותו חזרה, אבל חי. הבא!
- (מוציאים את אדולף ומביאים את האסיר הבא. איך שמושיבים אותו על הכיסא ורוצים להוריד את השק מראשו, נכנס קצין החקירות הראשי של השב"כ. ברגע שהוא נכנס כולם קופצים לדום ומצדיעים.)
- קצין ראשי: איך העניינים?
- חוקר: הכול בסדר גמור, אדוני הקצין.
- קצין ראשי: אתה יכול לשבת. (החוקר יושב) כמה כבר הודו?
- חוקר: שלושים ושלושה. אבל התחלנו קצת מאוחר, אדוני הקצין.
- קצין ראשי: מדוע?
- חוקר: נגמרו לנו השקים, אדוני הקצין.
- קצין ראשי: מה זאת אומרת נגמרו? קיבלת מאתיים בשבוע שעבר.
- חוקר: אני יודע, אבל אנחנו מקבלים יותר ויותר אסירים כל המזן, אדוני הקצין.
- קצין ראשי: אני לא רוצה ללמד אותך איך לבצע תפקיד, אבל עליך להבין שכמו כל מחלקה אחרת, גם אצלנו התקציב מוגבל. אי אפשר לבזבז כספים על שמאל ועל ימין.
- חוקר: אני מבין, אדוני הקצין.
- קצין ראשי: ניסית להכניס שני אנשים לשק אחד?
- חוקר: חשבתי על זה אבל עדיין לא ניסיתי, אדוני הקצין.
- קצין ראשי: נסה. אולי זה יפתור לך את הבעיה. יש עוד בעיות?
- חוקר: לא, אדוני הקצין. תודה רבה, אדוני הקצין.
- קצין ראשי: ובכן, חזור לתפקידך. (מסתובב ויוצא)
- חוקר: (לסוהר הניצב מאחורי האסיר) שמעת מה שהקצין אמר?
- סוהר: כן, אדוני החוקר.

חוקר:

אז מה אתה עומד כמו גולם? תזיז כבר את התחת שלך!

(הסוהר מוציא משרוקית מכיסו ושורק. סוהר אחר יורד במדרגות עם אסיר נוסף. מעמידים את שני האסירים זה ליד זה. מורידים להם את השקים ומנסים להלביש על שני הראשים שק אחד. הניסיון לא עולה יפה מפני שהשק קטן מדי.)

תקריבו אותם קצת.

(מקרבים את הראשים בכוח, אבל השק עדיין לא מספיק.)

גב אל גב ילך יותר טוב.

(מעמידים את האסירים גב אל גב וגם זה לא עוזר. החוקר קם מכיסאו ומצטרף לשני הסוהרים. משכיבים את האסירים על הרצפה ומנסים להלביש את השק בצורה אופקית. כשגם זה לא מצליח מעמידים אותם, מנסים ושוב משכיבים אותם.)

(הניסיון להלביש שק אחד על שני ראשים מקבל קצב ריתמי. עם התחלת הניסיון משמיעים את המוזיקה ממחול השעות מתוך האופרה "לה ג'יאקונדה" של פרנקיאל. ככל שהניסיון נמשך, כך הוא נעשה יותר קצבי עד שהוא הופך למחול בלט. תוך כדי הריקוד מופיעים סוהרים ואסירים עם ראש חבוש על המדרגות וצופים במחול. יותר ויותר סוהרים ואסירים מצטרפים לקהל הצופים. המחול נגמר כאשר מצליחים סוף-סוף להכניס את שני הראשים לשק אחד. קהל הצופים המורכב מסוהרים ואסירים, מוחא כפיים. כאשר קהל הצופים מוחא כפיים, סוהר אחוז בהלה רץ במורד המדרגות.)

סוהר ב': (צועק בבהלה) הוא לא ערבי! הוא לא ערבי!

כולם ביחד: (מקהלה של כל הנוכחים) מי לא ערבי?

סוהר ב': הוא לבן! לא חתכו לו! הוא לא ערבי!

כולם ביחד: מי לא ערבי?

חוקר: (צועק) שקט! כולכם לשתוק! מה נאספתם כאן! זה לא תיאטרון פה! כולכם חזרה לתפקיד! (מצביע על סוהר ב') אתה נשאר כאן ואל תזוז!

(כולם חוזרים לתפקיד ונעלמים. הבמה מתרוקנת מלבד החוקר וסוהר ב')

(לסוהר) עכשיו ספר לי מה קרה. בלי פניקות. לאט ובשקט.

סוהר ב': אין לו ברית מילה. העור שלו לבן כמו של ווזוז והוא לא מבין מילה בערבית. הוא גם לא צועק אללה אללה כמו האחרים. ואתה לא תאמין. הוא נהנה מהמכות. אפילו נהנה מזה שאני שורף לו את הביצים. תאר לעצמך: אני מכה אותו עד שהיד שלי כואבת, רוצה לנוח רגע, אז הוא לוקח את השוט ומצליף בעצמו. זה לא ערבי זה, אני נשבע לך!

חוקר: מי זה? מה השם שלו?

סוהר ב': זה שקרה לך היטלר. הוא בכלל לא ערבי.

חוקר: אם הוא לא ערבי, אז מה הוא יכול להיות?

סוהר ב': מה אני יודע? בטח מרגל!

חוקר: מה פתאום מרגל? מרגל בשביל מי?

סוהר ב': מאיפה אני יודע? אולי... (משתתק פתאום)

חוקר: מה השתתקת כמו פוץ! דבר!

סוהר ב': אני באמת לא יודע. סתם בא לי.

חוקר: מה בא לך?

סוהר ב': אמנסטי.

חוקר: אמנסטי מה?

סוהר ב': אתה יודע. אלה מאנגליה. אמנסטי אינטרנאשיונל.

חוקר: אוי ואבוי. זה עוד חסר לנו. (חושב לרגע, מרים את שפופרת הטלפון ומחייג) הלז? קצין ביטחון ראשי? אתה יכול לבוא לכאן? זה חצקל החוקר מדבר. כן, די דחוף. תודה רבה אדוני הקצין.

(החוקר נותן סימן בידו לסוהר ב' שיסתלק. הסוהר מסתלק. קצין החקירות הראשי יורד בריצה במדרגות. נכנס לחדר החקירות.)

קצין ראשי: קרה משהו?

חוקר: יכול להיות אזעקת שווא אדוני הקצין, אבל אני חושב שמחובתי לדווח לך על כך.

קצין ראשי: (בחוסר סבלנות) נו, דבר כבר.

חוקר: יכול להיות שמרגל הסתנן לתחנה, אדוני הקצין.

קצין ראשי: תפסיק לדבר אלי בחידות.

חוקר: אחד מאלה שבאו אתמול הוא לא ערבי. יכול להיות שהוא בא לרגל בשביל אמנסטי אינטרנאשיונל, אדוני הקצין.

קצין ראשי: (בבהלה גלויה) מה?!!

חוקר: אני לא מאה אחוז בטוח. זה יכול להיות מישהו אחר, אדוני הקצין.

קצין ראשי: לפני או אחרי טיפול?

חוקר: לדאבוני, גילינו אותו יותר מדי מאוחר, אדוני הקצין.

קצין ראשי: (לאחר כמה דקות הרהורים) שמע. קודם כול קח אותו לרופא. אני חושב ששיבולת היום בתורנות. שיבדוק אותו בעדינות מכף רגל עד ראש. אני מקווה שלא שברתם לו את העצמות. אחרי זה קח אותו אליך הביתה. תן לו מקלחת... לא. אמבטיה יותר טוב... אולי הוא לא אוהב אמבטיה?... הכי טוב שתשאל אותו מה הוא רוצה. אחר כך תלביש אותו בחליפה הכי טובה שיש לך, עם עניבה והכול. אני מקווה שזה יתאים לו. אחר כך תיקח אותו למסעדה הכי טובה בעיר. קח אותו לביבי, הם בטח טובים. על חשבוני. שיאכל וישתה כמה שהוא רוצה. קוניאק, יין, אל תקמץ על שום דבר. כשתראה שהוא רגוע והתאושש, תביא אותו אלי למשרד. אל תעזוב אותו אפילו לרגע. אם הוא יברח, זה גם הסוף שלך.

חוקר: אתה יכול לסמוך עלי, אדוני הקצין.

מסך

סוף תמונה ראשונה

מערכה שלישית

תמונה שנייה

משרד קצין החקירות הראשי של השב"כ. על הקיר תלויים צילומי פורטרטים של ראשי השב"כ בעבר ובהווה. מסיבות ביטחוניות מובנות, כל הפרטים האישיים כמו עיניים, שפתיים ואפים, עם כתמים שחורים.

הריהוט יקר אך לא מוגזם. בין הרהיטים ארון משקאות עם דלת זכוכית וכורסאות מרופדות. קצין החקירות הראשי מתהלך אנא ואנא בעצבנות ומכוסס ראשי ציפורניו. מדי פעם הוא מזיז רהיט או את הפרחים בכד.

רואים שהוא מעוניין שהחדר יעשה רושם טוב. דפיקה בדלת.

קצין ראשי: יבוא!

(הדלת נפתחת והחוקר נכנס עם אדולף. אדולף לבוש חליפת שבת עם חולצה לבנה ועניבה, אבל החליפה גדולה ממידתו ותלויה עליו כשק. פניו נפוחים, עין אחת כחולה ורטיות דבוקות לו פה ושם.)

אני נוראה מצטער. (נד בראשו לחוקר שיסתלק. החוקר יוצא בשקט) פתחתי כבר בחקירה ואני מבטיח לך שהאשמים יבואו על עונשם בכל חומר הדין. למה אתה עומד? שב בבקשה. (מזיז לאדולף כורסה. אדולף מתיישב.)

אדולף: Spchrechen Sie Deutch?

קצין ראשי: Natürlich

אדולף: (אנחת רווחה) סוף-סוף יש עם מי לדבר.

קצין ראשי: אני יכול להציע לך משהו לשתות? ויסקי, קוניאק, שנאפס, מה שאתה רוצה.

אדולף: מה פתאום השינוי הזה?

קצין ראשי: איזה שינוי?

אדולף: קודם אתם מכים אותי... אל תבין את זה כאילו שאני מתלונן. אני באמת לא מתלונן מפני שזה מגיע לי. אבל אחרי זה אתם פתאום מתחילים לפנק אותי.

קצין ראשי: זו היתה טעות ואני מתנצל על זה מעומק לבי.

אדולף: איזו טעות?

קצין ראשי: אתה לא ערבי אתה?

אדולף: לא.

קצין ראשי: איך הצלחת לחדור למרכז החקירות?

אדולף: בתחפושת.

קצין ראשי: בשביל מה?

אדולף: בשביל לדרוש צדק.

קצין ראשי: איזה צדק?

אדולף: צדק היסטורי.

קצין ראשי: אז אתה מרגל!

אדולף: (בהפתעה גדולה) מרגל?!

קצין ראשי: אתה לא מרגל?

אדולף: מה פתאום מרגל? הסגרתי את עצמי מרצוני החופשי לתת לכם את ההזדמנות לדון אותי על הפשעים הנוראים שפשעתי כלפי העם היהודי.

קצין ראשי: על מה אתה מדבר?

אדולף: אני יכול לתאר לעצמי שאתה באמת לא יודע על מה אני מדבר. אז שמע: אני אספר לך הכול אבל אנא, אל תפסיק אותי באמצע. שמע אותי עד הסוף. אתה לא יודע מי אני. אני אדולף היטלר. אדולף היטלר האמיתי, זה שהשמיד את היהודים. אני לא איבדתי את עצמי לדעת כמו שהיה כתוב בעיתונים. זה היה מבוים, אבל כל אחד האמין בזה אפילו הבולשביקים. אני ואווה אשתי ברחנו לדרום אמריקה. כשקראתי את הספרים שנכתבו על השואה, וראיתי את הסרטים בטלוויזיה, הבנתי אילו דברים מחרידים עשיתי. המשרפות והגזים. איום ונורא. מחריד זו

לא מילה. המצפון הכה אותי. לא היה מנוס ממנו. חודשים לא יכולתי לעצום עין. המיליונים שהשמדתי רדפו אחרי בסיוטים. הניסיון שלי להשמיד את היהודים זה פשע שאין לו כפרה. אני יודע שעם כל הכוונות הטובות שלי עכשיו, אינני יכול להחזיר לחיים אפילו נפש אחת. כל מה שנותר לי לעשות, זה להסגיר את עצמי לקורבנות שלי ולתת להם לשפוט אותי לפי ראות עיניהם. בשביל זה באתי לכאן. ניסיתי להסגיר את עצמי במשטרה, אבל הם לא האמינו לי וגירשו אותי. אנא, האמן לי שכל מה שסיפרתי לך זו אמת לאמיתה. הייתי מוכרח להתחפש לערבי כדי שתאסרו אותי. אם יש לכם טביעת אצבעות של היטלר, תוכלו להיווכח שאני לא משקר.

קצין ראשי: לא יאומן כי יסופר. עלי לדווח לממונים עלי ללא דיחוי. (מרים את שפופרת הטלפון ומחייג.)

מסך

סוף תמונה שנייה

מערכה שלישית

מערכה רביעית

חדר ישיבות הממשלה. ריהוט יקר ועשיר מעץ מהגוני. על הקיר המרכזי תמונה גדולה של תיאודור הרצל. משני צדדיו תמונות יותר קטנות של ויצמן ובן-גוריון. במרכז החדר שולחן דיונים רחב ידיים. סראש השולחן יושב ראש הממשלה, ולצדי השולחן חברי הממשלה. ליד דלת הכניסה ניצב שומר סף במדים מתקופת לואי ה-18 (רוקוקו), כולל פאה נוכרית לבנה לראשו. השרים לבושים בחליפות ערב שחורות עם זנבות סנונית. בראש כל שר מגבעת צילינדר שעליה מודפס, באותיות לבנות, התפקיד של כל שר: "ראש הממשלה", "שר החוץ" וכו'. כאשר המסך נפתח, כל השרים במקומם ליד שולחן הדיונים. לפני כל שר יש תיק. מחוץ לשר בלי תיק. שר הנסים והנפלאות תפס תנומה והוא ישן כשראשו נח על מרפקיו. ראש הממשלה דופק על השולחן בפטיש עץ קטן. כולם משתתקים ומאזינים.

ראש הממשלה: קראתי לכם, ביום שבת קודש, לישיבה דחופה שלא מן המניין, מפני שמהו מיוחד במינו התרחש, שאינו סובל דיחוי.

(שתיקה עמוקה. כל העיניים מופנות אל ראש הממשלה, מחוץ לשר הנסים והנפלאות הממשיך לנום. פתאום הטלפון מצלצל. שומר הסף מרים את השפופרת, מקשיב, מרים את המכשיר ונושא אותו אל שר הביטחון.)

שר הביטחון: (לתוך שפופרת הטלפון) להתקיף! (מניח את השפופרת, מוסר את המכשיר לשומר הסף החוזר למקומו ליד הדלת.)

ראש הממשלה: זהו רגע היסטורי. סוף-סוף הוא בידינו.

כולם ביחד: ערפאת!

ראש הממשלה: לא. אדולף היטלר!

שר הנסים: (מתעורר לפתע. מרים את ראשו) נסים ונפלאות! (חוזר לישון)

שר הבריאות: אבל הוא מת. התאבד בבונקר בברלין.

ראש הממשלה: גם אני חשבתי כך, אבל הוא חי וסוף-סוף בידינו הבטוחות.

שר הדתות: השבח לאל אלוהי ישראל!

- שר הביטחון: השבח למוסד הביטחון!
- שר ההסברה: איך תפסנו אותו?
- ראש הממשלה: לא תפסנו אותו. הוא בא לכאן מרצונו החופשי והסגיר את עצמו.
- שר ההסברה: מה פתאום?
- ראש הממשלה: כדי שנעמיד אותו למשפט על פשעיו נגד העם היהודי.
- שר החוץ: זה לא יכול להיות רציני. מישהו מותח אותנו.
- ראש הממשלה: זו לא מתיחה. בדקנו הכול. הוא באמת היטלר.
- שר המשפטים: והוא מודה באשמתו?
- ראש הממשלה: על כל אשמה ואשמה ועל כל סעיף וסעיף. (הטלפון מצלצל שוב. שומר הסף מביא את המכשיר לשר הביטחון.)
- שר הביטחון: (לשפופרת הטלפון) בלי רחמנות. זרוק פצצה או שתיים. אם לא עוזר, שבור להם את העצמות. (סוגר את המכשיר, מוסר אותו לשומר הסף החוזר למקומו.)
- שר המשפטים: אתה מתכוון לומר שהוא מודה?
- ראש הממשלה: זה מה שמשתמע מתוך דבריו.
- שר המשפטים: אם הוא מתחרט על מעשיו ומודה באשמתו, זה לא כל כך טוב.
- ראש הממשלה: מדוע?
- שר המשפטים: אם הוא מתחרט ומודה באשמתו, המשפט יהיה קצר ולא ייתן לנו הזדמנות להוכיח לעולם איזה מנוול הוא.
- ראש הממשלה: אני לא מבין.
- שר המשפטים: אם נאשם טוען שהוא חף מפשע, מביאים עדויות שהוא לא חף מפשע. אם נאשם מודה, אין צורך להביא עדויות. אם היטלר מודה, המשפט יהיה קצר ולא נוכל להביא את כל חומר הראיות. מה נעשה עם כל העדויות שיש לנו?
- שר ההסברה: מה אכפת לך משפט ארוך או קצר? העיקר שנעמיד אותו למשפט ונראה לכל העולם מה הוא עולל לנו.

שר המשפטים: מה תראה? אם הוא מודה, אין מה להראות. עורך הדין לא יכול לטעון שזה לא רלוונטי.

ראש הממשלה: לא יהיה עורך דין.

שר המשפטים: מדוע לא?

ראש הממשלה: הוא לא רוצה עורך דין. הוא מפחד שעורך דין ממולח ישכנע את בית המשפט שהוא חף מפשע.

שר בלי תיק: אני יכול להגיד משהו?

שר המיעוטים: לא!

שר בלי תיק: למה לא?

שר המיעוטים: מפני שאין לך תיק.

(הטלפון מצלצל שוב. שומר הסף מביא אותו לשר הביטחון)

שר הביטחון: (לתוך שפופרת הטלפון) תתחיל בגז. אם זה לא עוזר, תירה. אם זה לא עוזר, תכה אבל חזק. אם גם זה לא יעזור, אני מרשה לך לקלל אותם. בערבית כמובן. (סוגר את שפופרת הטלפון. מחזיר לשומר הסף שחוזר למקומו)

שר הדתות: אני לא מאמין שהוא היטלר.

ראש הממשלה: בדקנו הכול לפרטיו. הוא היטלר ללא צל של ספק.

שר הדתות: לא יכול להיות. היטלר לא יכול לחזור בתשובה. אם הוא חוזר בתשובה, הוא לא היטלר.

שר ההסברה: אם הוא לא היטלר, אז מי הוא יכול להיות?

שר הדתות: לא יודע. אבל היטלר הוא בטח לא.

שר בלי תיק: מותר לי להגיד משהו?

שר המיעוטים: לא!

שר בלי תיק: למה לא?

שר המיעוטים: אל תהיה נודניק. כבר אמרו לך למה לא. אין לך תיק.

שר בלי תיק: אבל אני רוצה להגיד משהו!

ראש הממשלה: הפעם ננהג לפנינו משורת הדין. אחרי הכול, זו פגישה מיוחדת שלא מן המניין.

שר בלי תיק: גם אני לא מאמין שהוא היטלר.

ראש הממשלה: כמו שכבר אמרתי לכם. בדקנו אותו היטב. נכון שהוא לא דומה להיטלר מפני שהוא הזדקן בינתיים. שערותיו הלביו, פניו מלאים קמטים, אבל החתימה שלו היא של היטלר וכתב היד שלו לא דומה בכלל לכתב היד של היומנים המזויפים. הוא מסר לנו פרטים מדויקים על השיחות שלו עם צ'מברלין ומדינאים חשובים אחרים והכול תואם את החומר השמור בארכיונים. הוא גם סיפק לנו מידע על חקיקה אנטי-יהודית והכול מתאים לחומר שהיה בידינו, אפילו שהחומר הזה חסוי ולציבור אין גישה אליו. מצאנו גם טביעת אצבעות אותנטיות של היטלר וזה מתאים. הוא היטלר ללא ספק.

שר בלי תיק: אני לא מאמין להיטלר אפילו אם הוא היטלר, במיוחד שהוא היטלר. מה שהוא יותר היטלר, פחות אני מאמין לו.

שר ההסברה: אתה מדבר שטויות. לא היינו צריכים לתת לך לדבר.

(הטלפון מצלצל. שומר הסף מביא אותו לשר הביטחון)

שר הביטחון: (לטלפון) אם קללות לא עוזרות, שלח בהם כלבים... מה? יש לך חתולים? נסה חתולים. (מחזיר את הטלפון לשומר הסף.)

שר המשפטים: בין אם זה היטלר או לא היטלר, אני לא חושב שאנחנו יכולים להעמיד אותו למשפט. מחוץ למה שכבר אמרתי קודם, יש לי עוד נימוקים ולא פחות חשובים. אם נעמיד אותו למשפט ניתן לו את ההזדמנות לחזור בתשובה. זה ישים אותנו לצחוק בעיני הגויים. הנחש הזה רוצה לנצל לטובתו את העיקרון היהודי הנאצל שבמקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיק גמור יכול לעמוד. זוהי חוצפה שאין לה אח ודוגמה. הוא גם רוצה שנעניש אותו. לא אנחנו רוצים, הוא רוצה. אם נעניש אותו, אנחנו רק נמלא את משאלת לבו. אילו לפחות היה טוען כמו אייכמן שהוא חף מפשע, אז היינו מוצאים אותו אשם ומענישים אותו. אבל אם הוא בעצמו רוצה עונש, אנחנו לא יכולים להעניש אותו. מה פתאום נמלא את משאלות לבו של היטלר?

שר ההסברה: אני גם רואה סכנה נוספת. אם מפלצת כמו היטלר יכולה לחזור בתשובה, כל אחד יכול לחזור בתשובה. אתה משמיד יהודים ואחר כך חוזר בתשובה. זה רק יעודד את ההשמדה של יהודים.

שר הדתות ושר המיעוטים: (ביחד. מדקלמים בקול מונוטוני ואיטי) הקמנו את המדינה מנדבכי הסבל שהוא עולל לנו. הקרבנו את מיטב בנינו להקים מקלט לכל היהודים היושבים בגולה בצלו של היטלר חדש. פתאום הוא מופיע, מתחרט וחוזר בתשובה. מכה על חטא וסובל ייסורי מצפון. רוצה משפט פומבי, שכל העולם יראה וישמע איך היטלר מכפר על פשעיו. אני אגיד לכם מה הן הכוונות שלו: לא מספיק שוהא הרג אותנו, הוא גם רוצה לגזול את עטרת השואה ולשים אותה על ראשו שלו.

שר הנסים והנפלאות: (מתעורר פתאום) נסים ונפלאות! נסים ונפלאות! (חוזר לישון)

ראש הממשלה: מספיק. שמעתי מה שיש לכם לומר ואני מסכים שאסור לנו להיכנע למנוול הזה. בשום פנים ואופן לא נעמיד אותו למשפט. עד כאן הכול ברור ויש הסכמה הדדית. מה שלא ברור לי, זה מה לעשות איתו. אם לא מעמידים אותו למשפט, מה אנחנו עושים איתו?

שר הביטחון: תשאיר את זה לי. אני אחסל אותו במו ידי!

שר החוץ: טא טא טא (מחקה את שר הביטחון) אחסל אותו במו ידי! אם רק יודע לכתבי החוץ שחיסלנו את היטלר בלי משפט ובלי דין צדק, אתם כבר יכולים לתאר לעצמכם איזה צימעס יעשו מזה. כל הנאו-נאצים יתעוררו פתאום ויגידו שלא היו לנו הוכחות ולכן חיסלנו אותו בשקט.

שר הבריאות: תשאירו את זה לי. אני אכניס אותו לבית משוגעים ושם הוא יכול לצעוק שהוא היטלר כמה שהוא רוצה.

שר הדתות: (בחשדנות) ולאיזה בית משוגעים אתה מתכוון להכניס אותו?

שר הבריאות: לבית המשוגעים הכי בטוח. זה שבבית הכלא עכו לשעבר. מוקף חומות בצורות וגדר תיל. משם הוא לא יברח.

שר הדתות: חששתי שתציע את זה. כלא עכו הוא בית משוגעים יהודי עם בית כנסת, מקווה ואוכל כשר למהדרין. אני לא ארשה לאף גוי, ובמיוחד למנוול המתועב הזה, להשתכן שם.

שר החוץ:

ואני גם לא מתכוון להציע שנשלח אותו בחזרה מהיכן שבא. אנחנו היהודים חייבים להיות זהירים מאוד שלא להשתמש בנימוק הזה אפילו נגד הגרועים שבאויבנו.

ראש הממשלה: (מנענע את שר הנסים ונפלאות) קום. עורה! אנחנו זקוקים לך. תן לנו עצה ותושייה.

שר הנסים והנפלאות: (מתעורר) כן. עצה ותושייה. מצב קשה מאוד. דורש מחשבה עמוקה. אני צריך לישון על זה קצת (חוזר לישון)

ראש הממשלה: (לשרים) זה היה דיון פורה. על דבר אחד לפחות יש הסכמה כללית. אסור לנו להעמיד אותו למשפט כי בנפשנו הוא. אבל מה לעשות איתו אם לא מעמידים אותו לדיון? על זה אין לנו תשובה. אף אחד לא הציע משהו ממשי. שר הנסים ונפלאות אמנם הבטיח לישון על זה, אבל אנחנו לא יודעים כמה זמן ייקח לו עד שיתעורר.

לקחתי בחשבון שמצב כזה עלול להיווצר, לכן הזמנתי את ראש כל שירותי הביטחון שיהיה מוכן, במקרה הצורך, לעוץ לנו עצה. אני חושב שהצורך הזה הגיע עכשיו. ברשותכם האדיבה אזמין אותו להצטרף אלינו.

(ראש הממשלה דופק בפטיש העץ שלו שתי דפיקות על השולחן. שומר הסף פותח את הדלת וראש כל שירותי הביטחון מתגלגל פנימה כשהוא יושב בכיסא גלגלים של נכים.)

ראש כל שירותי הביטחון לבוש שחורים ועל ראשו מסכת ברזל שחורה כמו המסכה של הדמות האכזרית דארת ויידר בסרט ההוליוודי "מלחמת הכוכבים" (סטאר וורס). על ברכיו מונחת מזוודה קטנה.)

הרשו לי להציג בפניכם את ראש כל שירותי הביטחון: שין-בית, מוסד, שב"כ ואחרים. אינני יכול להציג אותו בפניכם בשמו, מפני שהשם שלו חסוי וסודי ביותר. לומר את האמת, אפילו אני לא יודע אותו. מסיבות ביטחוניות מובנות מאליהן גם מראהו וקולו, גם הם סודיים. עד כמה שידוע לי, אף אחד, אפילו לא אמו הורתו, לא ראו את פניו ולא שמעו את קולו. כדי שנוכל, למרות ההגבלות הביטחוניות, לשמוע מה שיש לו לומר, הוא ידבר אלינו באמצעות מכשיר מיוחד, גם כן סודי, שפותח לצורך זה במכון ויצמן.

(ראש כל שירותי הביטחון פותח את המזוודה ומוציא משם בובה של כאלה המדברים מהבטן (וִנטריקוליסטים). הוא מכניס יד לתוך הבובה ומפנה את פניה כלפי הקהל)

ראש שירותי הביטחון: (שפתי הבובה נעות) בוקר טוב רבותי השרים. יש לי הכבוד לענות על שאלותיכם.

ראש הממשלה: כאשר חיכית מאחורי הדלת, הקשבת בוודאי לדיונים שניהלנו כאן. האם יש לך איזה שהוא רעיון כיצד להיפטר מהמפלצת הזאת הקוראת לעצמה אדולף היטלר?

ראש שירותי הביטחון: כן, רבותי השרים. יש לי רעיון, אולם לפני שאפרוס אותו לפניכם עלי למסור לכם מידע סודי שבוודאי אינו ידוע לכם. לפני שנים רבות, בשנת תשכ"ד, נתבקשנו על ידי ראש הממשלה דאז לערוך מחקר על כל הסכנות האפשריות הצפויות למדינת ישראל. כל סכנה אפשרית, אפילו שהסיכויים שלה קלושים ביותר. בין הסכנות האפשריות הללו, הסכנה מספר אחת-עשרה אלף שש מאות שלושים ושתיים, הסכנה שאדולף היטלר יחזור בתשובה ויסגיר את עצמו כדי לעמוד למשפט, גם כן נידונה.

ראש הממשלה: האם תכננתם אמצעי נגד למקרה כזה?

ראש שירותי הביטחון: כמובן, זה היה תפקידי.

ראש הממשלה: אתה יכול לפרט?

ראש שירותי הביטחון: בין האפשרויות השונות שנידונו, היתה גם האפשרות ששר הדתות יתנגד להצעה להכניס את אדולף היטלר לבית משוגעים. אז אמרנו לעצמנו שאם לא נוכל להכניס את היטלר לבית משוגעים, לא יהיה לנו כל קושי להביא את בית המשוגעים אל היטלר.

שר הבריאות: למה אתה מתכוון?

ראש שירותי הביטחון: היטלר יושב כרגע בבית הסוהר. אי אפשר להחזיק אותו שם לנצח. ברגע שייודע לציבור שהוא בידונו, הדרישה להעמיד אותו למשפט תהיה כל כך חזקה שלא נוכל לעמוד בה. באיזה שהוא שלב לא תהיה ברירה אלא לשחרר אותו. מה יעשה היטלר ברגע שישתחרר? ירוץ ברחובות וילך למערכות העיתונים ויצעק שהוא היטלר. מובן שהעיתונות והטלוויזיה יעוטו עליו כמוצאי שלל.

היטלר הוא חדשות. אנחנו צריכים ליצור תנאים כאלה, שהיטלר לא יהיה יותר חדשות.

שר ההסברה: ואיך תצליח לעשות את זה?

ראש שירותי הביטחון: פשוט מאוד. נייצר המון היטלרים ונשחרר את כולם. נציף את הרחוב בהיטלרים. כל מיני היטלרים. גדולים, קטנים, צעירים ומבוגרים. כמה שרק אפשר.

שר ההסברה: וכולם יחזרו בתשובה?

ראש שירותי הביטחון: לא בהכרח. אפילו אם אף אחד לא יחזור בתשובה, זה לא ישנה. ברגע שהרחוב והמדינה יהיו מלאים בהיטלרים, היטלר לא יהיה יותר חדשות. היטלר יהיה מציאות יומיומית אפורה. היטלר שלנו יוכל לרוץ ברחובות ולצעוק היטלר ואיש לא ישים לב אליו. העיתונים יהיו עסוקים בחדשות יותר מעניינות.

ראש הממשלה: מתוחכם מאוד. אין מה לדבר. אבל הזמן אינו עומד לצידנו. כמה זמן ייקח לך לעשות מספיק היטלרים כדי שנוכל לשחרר את זה שלנו?

ראש שירותי הביטחון: אין לך מה לדאוג, אדוני ראש הממשלה. התחלנו לייצר היטלרים לפני שנים רבות ויש כבר מספיק מהם. כיוון שאינני רוצה להשלות אתכם אני צריך לציין שההיטלרים שלנו הם עדיין לא משוכללים כמו היטלר האמיתי. אני לא בטוח אם הם כבר מסוגלים לבצע ג'נוסייד או לחסל עם שלם בתאי גזים. לא היתה לי אפשרות לבחון אותם בנקודה זו כיוון שאין לנו תאי גזים, אבל הם טובים מאוד לפוגרומים בחסרי ישע, מסוגלים להרוג נשים וילדים, ובקיצור, משתכללים והולכים.

שר ההסברה: והם יודעים שהם היטלרים?

ראש שירותי הביטחון: חס ושלום! ברגע שידעו שהם היטלרים, הם יתחרטו ויכו על חטא, בדיוק כמו שהיטלר עשה. אנחנו מכניסים להם לראש שהם צדיקים גמורים, פטריוטים אוהבי מולדת ושהמדינה לא תתקיים בלעדיהם.

שר הביטחון: אתה רוצה להגיד לי שכל זה לא נכון?

ראש שירותי הביטחון: אני לא רוצה להגיד לך שום דבר. אתה שר הביטחון ואתה צריך לדעת. אני בסך הכול פקיד ממשלתי שמקבל משכורת והממונים עלי אומרים לי מה לעשות.

ראש הממשלה: הרשו לי להפסיק את ההתנגחות הילדותית הזאת. (מסתכל בשעון) מתחיל להיות מאוחר. (לראש כל שירותי הביטחון) אני מלא התלהבות מעבודתך המסורה. אתה נותן לי ולחברי הממשלה האחרים את ההרגשה שהביטחון שלנו נתון בידיים נאמנות. שחרר את כל ההיטלרים שיש לך מה שיותר מהר כדי שנוכל לשחרר את שלנו ולחזור לחיים השקטים והשלווים שהיו לנו לפני שהופיע.

(ראש כל שירותי הביטחון מוציא את ידו מהבובה, מקפל אותה בזהירות ומכניס לתוך המזוודה. נותן מבט עוין כלפי שר הביטחון, מסובב את כיסא הגלגלים ויוצא כששוטר הסף פותח לו את הדלת. ראש הממשלה חוזר למקומו הקבוע בראש שולחן הדיונים.)

לפני שנסגור את הישיבה, אני רוצה להזכיר לכולכם שסודיות הדיונים היום היא חיונית ביותר לביטחוננו ולא אסבול דליפות בשום פנים ואופן. הסיכון היחיד הוא שומר הסף (מצביע בבוהנו על שומר הסף), אבך הסכנה הצפויה ממנו קלושה כיוון שהוא כבר התנדב למשלחת מתאבדים לאיראן...

(הטלפון מצלצל. שומר הסף מעביר את המכשיר לשר הביטחון)

שר הביטחון: (לתוך השפופרת) מה? עדיין זורקים! שמע. סע לדימונה, קח פצצה קטנה. לא יותר ממאה קילוטרום... מה? כבר זרקת? והם עדיין ממשיכים? או-קיי. חכה לי בצומת מחלול. אני בא מיד...

מסך

סוף מערכה רביעית

מערכה חמישית

תמונה ראשונה

תא בבית כלא. אלומת אור חודרת דרך חלון מסורג ונופלת על פניו של אדולף היושב על מיטת עץ צרה. ראשו של אדולף קבור בכפות ידיו. קול מפתח מסתובב במנעול. הדלת נפתחת והסוהר נכנס. בעקבות הסוהר נכנס אסיר אחר, מוש.

סוהר: (לאדולף) קום. מישהו רוצה לדבר איתך.

אדולף: (קופץ על רגליו בהתלהבות) סוף-סוף!

סוהר: (למוש) יש לך חמש דקות. אני נשאר כאן. צריך לשים עליו עין.

מוש: (לאדולף) אני מוישה. אתה יכול לקרוא לי מוש, כמו כולם. אנחנו מתכוננים לחגיגות יום האסיר העברי שיהיה בעוד חודש. אני מביים הצגה לחגיגות ואחד השחקנים השתחרר אתמול. אני מחפש ממלא מקום. מה דעתך?

אדולף: דעתי? מה פתאום דעתי?

מוש: אתה מוכן לשחק?

אדולף: אני? מה פתאום אני?

מוש: אמרתי לך. ממלא מקום. אצלך אין סכנה שתשתחרר לפני החגיגות.

אדולף: Ich bin kein Schauspieler! Und Ich kann auch kein Hebraisch Sprechen!

מוש: אני יודע שאתה לא שחקן. אף אחד אצלנו לא שחקן. כולנו חובבים ועושים את זה שיהיה שמח וכמובן תרבות. תרבות בשביל אסירים זה חשוב מאוד. אני מביים סיפור של דוסטויבסקי. אתה מכיר את דוסטויבסקי? יצא לך לקרוא את "האחים קרמזוב"? יש שם סיפור טוב מאוד. באמת סיפור גדול. זה נקרא "האינקוויזיטור הגדול". תפקיד שלך פשוט מאוד. אתה בכלל לא צריך לדבר. בשביל זה חשבתי שזה יתאים לך. אתה לא צריך להגיד מילה. רק לחייך.

אדולף: (בהפתעה גדולה) לחייך?

מוש: רק לחייך. לצחוק זה כבר מקצועי. לא הייתי מבקש ממשך לצחוק. אבל לחייך כל אחד יכול.

אדולף: לחייך?

מוש: מה יש, אתה לא יודע לחייך?

אדולף: לא יודע. עוד לא ניסיתי.

מוש: דחילק. אל תגיד לי שאתה לא יודע לחייך.

אדולף: אולי אני יודע, אבל עוד לא היתה לי ההזדמנות.

(דפיקה בדלת התא. הסוהר פותח את הדלת ומוציא את הראש שלו החוצה. מדבר עם מישהו מאחורי הדלת. מחזיר את ראשו פנימה.)

סוהר: (למוש) קוראים לי למשרד. אתן לך עוד חמש דקות אם אתה מבטיח לשים עליו עין.

מוש: אתה יכול לסמוך עלי.

(הסוהר יוצא ונועל אחריו את הדלת)

(לאדולף) נו, נראה אותך. תרביץ לי חיוך!

(אדולף עושה העוויה בפרצופו)

דחילק. זה לא חיוך.

(אדולף עושה העוויה אחרת. מוש מסתכל בו בריכוז. אדולף מנסה כל מיני העוויות.)

לא, לא... זהו! או לא. איבדת אותו!... תחזור על הקודם... לא זה... זה שהיה לפני... כמעט... עצור!... לא, לא... איבדת אותו עוד פעם. היית צריך לעצור כשאמרתי לך.

(אדולף ממשיך לעשות פרצופים.)

לא... זה בכלל לא זה. אני יודע, אימת ציבור, כך קוראים לה. אתה לא יכול מפני שאני מסתכל בך. יותר מדי קונצ'יוס! אתה צריך להיות בנוח. רילקס! אני לא צריך להסתכל בך. או-קיי. אני לא אסתכל. אני אסתובב. (מסתובב. מדבר כשגבו אל אדולף) מצא חיוך נורמלי. כזה סימפטי. אל

תצחק. אני לא צריך צחוק. זה לא מתאים לקארקטר בכלל. אני צריך חיוך פשוט. זה הכול. תרביץ חיוך ותקפיא אותו. שיישאר. אני אסתובב עכשיו!

(מסתובב)

או, לא. זה עוד יותר גרוע ממה שהיה קודם. למה אתה מנסה לשחק? תהיה טבעי. רגוע. מאושר. תאר לעצמך שהשמש זורחת, הציפורים מצפצפות ואתה מאושר ומחייך.

אדולף: אבל אף פעם לא הייתי מאושר...

מוש: (מפסיק אותו באמצע) אל תספר לי. אני לא רוצה לשמוע את הצרות שלך. לא באתי לכאן לשמוע את הצרות שלך. כל מה שאני צריך זה חיוך. בלי סיפורים ובלי פילוסופיה. כל מה שאני צריך זנ שחקן אחד שמחייך. זה הכול. לא לשמוע צרות של אחרים... איזה מין אנשים אתם? אני מנסה להכניס קצת תרבות, קצת שמחה לחיים האפורים האלה... דוסטויבסקי. אתה יודע בכלל מי זה דוסטויבסקי? הוא משקף את החיים שלך, של כולנו. מה אני מבלבל לך את המוח עם דוסטויבסקי? מה אכפת לך דוסטויבסקי! מה אכפת לך תרבות? אתה כמו כולם. לא מוכן לשים זין על שום דבר...

(מפתח מסתובב במנעול. הדלת נפתחת והסוהר נכנס.)

סוהר: (מחזיק מכתב בידו) מוש. חזור לתא שלך ומצא לך שחקן אחר. זה, פה, כבר לא בשבילך יותר, זה הולך מפה. (דוחף את מוש לדלת. פותח אותה ודוחף את מוש החוצה. סוגר את הדלת.)

אדולף: לאן אנחנו הולכים?

סוהר: לא אנחנו. אתה.

אדולף: לאן?

סוהר: לא יודע ולא אכפת לי. לאן שאתה רוצה.

אדולף: ומה עם המשפט?

סוהר: איזה משפט? (פותח את דלת התא לרווחה.) החוצה!

אדולף: למה אתה מתכוון החוצה? אני חייב לעמוד למשפט על הפשעים שפשעתי נגד האנושות בכלל והיהודים בפרט.

סוהר: אני לא יודע על מה אתה מדבר. כל מה שאני יודע הוא שעלי לזרוק אותך החוצה לפני תשע בבוקר.

אדולף: אתה לא יכול לעשות לי את זה!

סוהר: אל תצחיק אותי. אני יכול לעשות לך מה שאני רוצה. מי אתה ושב שאתה?

אדולף: (בגאווה) אני אדולף היטלר.

סוהר: היטלר שמיטלר. אני מקבל הוראות ואני מבצע אותן. (מסתכל במכתב שבידו וקורא מתוכו 😊) תדאג לכך שהאסיר בתא שמונה משתחרר ועוזב את כותלי בית הסוהר לפני תשע בבוקר. אל תשים לב לזה שהוא קורא לעצמו אדולף היטלר. אם הוא לא ירצה לצאת, תוציא אותו בכוח. נקה את התא, החלף את המצעים ורסס. אנחנו שולחים לך שלושה חבלנים שבילו את הלילה בבית השימוש של שר הביטחון מפני שלא היה היכן לשכן אותם. בתי הסוהר מלאים עד אפס מקום... (לאדולף) השאר כבר לא עניינך. (מקפל את המכתב ותוקע אותו בכיסו.) עכשיו אתה מבין? (מסתכל בשעון היד) נותרו לך שתי דקות.

אדולף: ומה עם המשפט? מה כתוב שם על המשפט?

סוהר: לא כתוב כלום. תפסיק לבלבל לי את המוח וצא!

(אדולף אינו עונה. תופס את קצה המיטה בשתי ידיו, כאומר: "אני לא אזוז מפה!")

צא לפני שאני מאבד את הסבלנות שלי! (מסתכל עוד פעם בשעון היד) ארבע, שלוש, שתיים, אחד, אפס! (תופס את אדולף בצווארונו. אדולף נצמד למיטה, אבל הסוהר חזק ממנו. מרים את אדולף וגורר אותו לדלת. מחזיק את אדולף ביד אחת ובשנייה פותח את הדלת. מרים רגלו ובועט בעכוזו של אדולף שעף החוצה. סוגר את הדלת. מוצא מטאטא בפונה ומתחיל לטאטא את הרצפה.)

מסך

סוף תמונה ראשונה

מערכה חמישית

מערכה חמישית

תמונה שנייה

מחוץ לבית הכלא. בחזית בית הסוהר כיכר קטנה עם עץ במרכז. מאחוריו רואים את הבתים הראשונים של כפר ערבי. בין הכפר ובין בית הסוהר עובר כביש. אחמד יושב בצל העץ. אווה צועדת בעצבנות הלוך ושוב. פשפש קטן נפתח בשער בית הכלא ואדולף נזרק החוצה. אווה ואחמד רצים אליו, עוזרים לו לקום ומאבקים את בגדי האסיר שעליו.

אווה: לא האמנתי שאשוב לאות אותך.

אדולף: איך ידעתם שאני כאן?

אחמד: הבן דוד שלי עושה פה ספונג'ה. הוא סיפר לי.

אדולף: אתם יודעים מה הם עשו לי?

אווה: מה הם עשו לך:

אדולף: גירשו אותי החוצה!

אווה: ומה עם המשפט?

אדולף: לא יודע. זרקו אותי החוצה בבעיטה.

אחמד: לא יהיה משפט!

אדולף: איך אתה יודע.

אחמד: קרוב שלי, הבן דוד של הגיס של אשתי, מנקה את המשרד של ראש הממשלה. הוא היה שם בזמן שדנו עליך. לא שמע הכול מפני ששלחו אותו להכין קפה. הספיק לשמוע שלא יעשו לך משפט.

(בזמן שאחמד מדבר, פלשתינאים מהכפר שמאחורי בית הכלא מביאים צמיגים ישנים, חביות וקרשים ומקימים מחסום לרוחב הכביש.)

אדולף: אני לא מבין את היהודים. אחרי כל מה שעוללתי להם, לא מעמידים אותי למשפט!

אווה: עזוב את זה, אדולף. אם זה לא הולך, אז זה לא הולך. מהרגע הראשון לא היה לנו מזל.

אדולף: מה זאת אומרת לעזוב? בשביל מה באתי לכאן? אחרי כל מעשי הפשע שלי לא אקבל עונש? את אייכמן הענישו ואלי תא! איפה הצדק?

אחמד: לא יעמידו אותך למשפט מפני שזה נגד האינטרסים של המדנה.

אדולף: אני חושב שזה סקנדל ממדרגה ראשונה. איך זה יכול להיות שלהעמיד את היטלר למשפט זה נגד האינטרסים של מדינת ישראל? אני לא יכול להבין את זה.

אווה: איך יכול לעזור ליהודים בדרך אחרת?

אדולף: (בקול מלא ייאוש) הייתי צריך להתאבד בבונקר. ההשפלה הזאת מורידה אותי ביגון שאולה!

אווה: תפסיק להיות מדוכדך. תהיה פוזיטיבי. לפחות פעם אחת בחייך תהיה פוזיטיבי.

אדולף: אני לא פוזיטיבי אני? כל הצרות האלה ירדו על ראשי דווקא מפני שאני פוזיטיבי. במקום לשדוד, להרוס ולרצוח, אני מנסה לחזור בתשובה ולכפר על פשעי. יש משהו יותר פוזיטיבי מזה?

אווה: אז מה מפריע לך לעזור להם?

אדולף: איך אני יכול לעזור להם?

אווה: אני לא יודעת. (לאחמד) אחמד, איך אפשר לעזור ליהודים?

אחמד: למה שהוא יעזור ליהודים? כל אחד עוזר ליהודים. הגיע הזמן לעזור לערבים.

אדולף: אל תהיה מגוחך. אם מישהו זקוק לעזרה, אלה הם היהודים. אין לך מושג כמה שהם סבלו בגלות מאנשים כמוני.

(אחד הערבים בעורף הבמה, מאלה שהקימו את המתרסים, מתקרב ופונה לאחמד.)

ערבי: יש לך גפרורים? נגמרו לנו הגפרורים.

(אחמד מפשפש בכיסיו ומוצא קופסת גפרורים. הערבי לוקח את הקופסה, מוציא גפרור ומנסה להדליק. הגפרור לא נדלק. מנסה גפרור אחר וגם זה לא נדלק.)

(לאחמד) אתה מאלה שמחזירים גפרורים משומשים לקופסה? מנהג מגונה. בגלל זה לא הצלחנו להדליק את הבריקדה. שאל את החברים שלך אם יש להם גפרורים שנדלקים.

(אווה מוציאה מצית מנרתיקה ומוסרת אותו לפלשתינאי, שחוזר חבריו בעורף. ברגע זה נפתח פשפש בדלת בית הכלא ומישהו נזרק החוצה. כולם מפנים את מבטם.)

אחמד: תראו מי כאן! אדון חיים גיטלר! איזו הפתעה! (לאווה ואדולף) זה שכן שלי. סוחר החשיש של השכונה. (לגיטלר, שבינתיים התקרב) מה שלומך אדון גיטלר? איך זה שכבר יצאת? קיבלת שיש חודשים, לא? חשבתי שנראה אותך רק אחרי פסח.

גיטלר: סרס אותי אם אני יודע. עומדים במסדר בוקר. כל אחד קורא בשמו כדי שיוכלו לראות שאף אחד לא ברח באמצע הלילה. כשאני אומר חיים גיטלר, סוחבים אותי למשרד ואומרים לי לך הביתה. כשהתחלתי להתווכח, נתנו לי בעיטה בתחת וזרקו אותי החוצה.

(הערבים בירכתי הבמה הצליחו סוף-סוף להדליק את המתרס והוא מעלה עשן.)

אחמד: למה התווכחת? רצית להישאר?

גיטלר: אל תהיה אידיוט. מי רוצה להישאר שם!

אחמד: אז למה התווכחת?

גיטלר: אתה חושב שאני אלך הביתה ואשאיר מאחורי שני קילו של החשיש הלבנוני הכי טוב? אתה יודע כמה זה עלה לי? אני מוכרח לחזור לשם.

(פונה וחוזר לכיוון הכלא. בדרך אוסף אבנים ומתחיל לזרוק בשער הנעול. אבן פוגעת בחלון בקומה עליונה יותר והזכוכית מתנפצת. מישהו עונה לברד האבנים של גיטלר ביריות. בתשובה ליריות יורד ברד אבנים חדש. הפעם לא רק גיטלר שזורק את האבנים אלא גם הערבים שלייד המתרס. כתגובה לברד האבנים המוגבר, עוד יריות. חיילים מופיעים בירכתי הבמה. הם מתקדמים בזהירות כלפי המתרס הבווער. חלק יורים. הערבים נסוגים, אבל ממשיכים לזרוק אבנים. גיטלר מופתע מהמהומה שבעצמו

גרם לה. מפסיק לזרוק אבנים בשער בית הכלא. נסוג ומצטרף לאווה,
אחמד ואדולף, הצופים במתרחש.)

קול מירכתי הבמה: מתקיפים את היהודים! (והקול מהדהד עד שנודם)

אדולף: (מתעורר פתאום: מה? מתקיפים את היהודים! (מתחיל לאסוף
אבנים וזורק אותן בחיילים. הוא זורק את האבנים בפראות כזאת,
שהחיילים, המותקפים עכשיו משני כיוונים שונים, מתחילים לסגת. זה
מעודד את הערבים. הם מפסיקים לסגת ומתחילים להתקדם בלי להפסיק
את זריקת האבנים. החיילים נסוגים עד שנעלמים. אדולף מצטרף
לערבים. הם מקיפים את אדולף ומרימים אותו על כתפיהם. אחד מחזיר
לו את המצית.)

ערבים: יחי הגיבור!

הלאה הכיבוש!

חטיאר, אבל גיבור!

גיבור בגיבורים!

תנו כבוד לגיבור שהציל את הערבים!

אדולף: (על כתפי הערבים) מה! אני הצלתי את הערבים? (יורד בבהלה מכתפי
הערבים) אתם הערבים? מדוע לא אמרתם לי שאתם הערבים? אני לא
באתי להציל את הערבים! אני באתי להציל את היהודים! (בייאוש) מה
עשיתי! מה עשיתי! (מתחיל למרוט את שער ראשו אבל פתאום חושב
שאפשר לעשות משהו יותר מועיל. מפסיק למרוט את שער ראשו ומתחיל
לאסוף אבנים. באותה פראות שבה זרק מקודם ביהודים, הוא זורק עכשיו
את האבנים בערבים. הערבים המופתעים מהשינוי הפתאומי מתחילים
לסגת. אדולף ממשיך לזרוק בהם אבנים. איך שהערבים נסוגים, החיילים
מופיעים שוב ומכים בערבים בקתות הרובים. הערבים הנסוגים נעלמים
לאט-לאט בירכתי הבמה. כאשר אחרון הערבים נעלם, אדולף מפסיק
לזרוק אבנים ומנגב את הזיעה ממצחו. הקצין הממונה על החיילים ניגש
אליו.)

קצין: כל הכבוד! כל הכבוד!

אדולף: סלח לי. התבלבלתי. זו היתה טעות נוראה מצדיך סלח לי.

קצין: אני לא מבין איך יכולת להתבלבל. ערבים הם ערבים ויהודים הם יהודים.
אין כאן בכלל מקום לבלבולך ובכלל, מי אתה?

אדולף: (לעצמו) הוא צודק. איך אפשר להתבלבל? יהודים הם יהודים וערבים הם ערבים.

קצין: מי אתה? אדולף היטלר.

אדולף: אדולף היטלר.

קצין: איזה מין שם מוזר מצאת לך? איך אתה לא מתבייש להסתובב עם שם כזה? אם הייתי במקומך, הייתי בוחר לעצמי שם עברי יפה.

אדולף: כמו למשל?

קצין: כמו למשל... (חושב) ...משהו כמו רחבעם זאבי למשל, או שם דומה לו. איך שלא יהיה, אתה מספר אתה. זקן כזה ואיזה מרץ. לוחמים כמוך אנחנו צריכים. (פונה לחיילים) היי, חבר'ה! שקט עכשיו. אני לא חושב שהם יעזו להתחיל שוב. חוזרים לבסיס! (אוסף את החיילים ואדולף ביניהם וחוזרים מהכיוון שממנו באו.)

(אחמד, אווה וגיטלר עמדו כל הזמן בצד וחזו במתרחש. ברגע שהחיילים ואדולף ביניהם מתחילים לחזור, אווה צועדת צעד או שניים לקראתם)

אווה: אדולף!

(אדולף שומע. מפנה את ראשו אליה אבל אינו נעצר. עושה לאווה תנועה בידו שפירושה "שלום".)

אדולף! לאן אתה הולך? אתה לא יכול להשאיר אותי פה! אדולף!

(אדולף אינו מגיב. ממשיך ללכת עם החיילים עד שנעלם. אווה רוצה לרוץ אחריו, אבל אחמד עוצר בעדה.)

אחמד: עזבי אותו. את לא רואה שהוא השתגע?

אווה: (ממשיכה) אדולף! אדולף! (אדולף אינו חוזר. אווה נופלת על צווארו אל אחמד וממררת בבכי.)

מסך

סוף תמונה שנייה

מערכה חמישית

אחרי שהמסך נופל מופיע ראש כל שירותי הביטחון. הוא מתגלגל בכיסא הנכים שלו לאמצע הבמה, מסתובב כלפי הקהל. מוציא את הבובה מהמזוודה, מכניס יד לתוכה ומפנה אותה כלפי הקהל.

ראש כל שירותי הביטחון: (דרך הבובה) אם תרצו ואם לא תרצו אין זו אגדה. קשה למצוא מציאות יותר ממשית מזו שראיתם זה עתה. אפילו אני לא הייתי מסוגל לתכנן משהו יותר מציאותי מזה. כאן נגמר המחזה כביכול. אבל אם אתם סקרנים ורוצים לדעת מה עלה בגורל גיבורנו, אל תמהרו לקום וללכת הביתה. אנשי עקבו אחרי אדולף ואווה ואפילו צילמו אותם בווידיאו. אדולף למד עברית והשתרש בחברה כשהוא חי על קצבת זקנים מהשילומים. אווה נשארה עם אחמד מחוסר ברירה. סרט הווידיאו האחרון של השניים נלקח רק לפני חודשים ספורים. אם אתם רוצים לראות אותו, שבו חזרה במקומותיכם.

(ראש כל שירותי הביטחון מקפל את הבובה ומחזיר אותה למזוודה. ממשיך לגלגל את כיסא הנכים עד שנעלם בצד השני של הבמה.)

סוף דבר

או

סרט הווידיאו האחרון

יום העצמאות בגן העצמאות בירושלים. אדולף יושב על ספסל וקורא עיתון. חייל זקן כבן 60 במדי צה"ל, שחזהו עטור בהרבה אותו הצטיינות ומדליות בכל מיני צבעים, עובר כשהוא פוסע, צולע במקצת. החייל מחזיק סיגריה בידו האחת ובשנייה הוא מחטט בכיסיו.

חייל: (לאדולף) יש לך אש?

(אדולף מוציא מכיסו ונותן לחייל.)

תודה. (מדליק את הסיגריה, נושם עמוקות ומחזיר את המצית.) זו הסיגריה הראשונה שלי היום. הפסקתי לעשן.

אדולף: מדוע?

חייל: לא טוב לעשן. לא שמעת על זה?

אדולף: כל אחד יודע. אני הפסקתי לעשן מזמן.

חייל: ואתה עדיין מחזיק מצית?

אדולף: מזכרת מאשתי... אווה היקרה.

חייל: אני מצטער...

אדולף: אין לך על מה להצטער. היא חיה וקיימת.

חייל: איתך?

אדולף: לא.

חייל: גרושים?

אדולף: לא בדיוק. סתם נעלמה.

חייל: לא נעים, מה?

אדולף: לא כל כך נורא. הייתי מאוד עסוק כשזה קרה וכשנרגעתי כבר היה מאוחר.

חייל: ומה אתה עושה עכשיו?

אדולף: זקן כמוני? מה זקן כמוני כבר יכול לעשות? ואתה, מה אתה עושה?

חייל: (בגאווה) אני משורר. קוראים לי עמוס.

אדולף: (נותן בו מבט חודר. מצביע על מדיו) אלה מדים של משורר? והמדליות?
זה בשביל השירים?

חייל: רק שלוש. את השאר קיבלתי על מעשי גבורה בשדה הקרב. את זה (מצביע על אות הצטיינות) קיבלתי על השתתפותי בקרב של דיר יאסין. את זה קיבלתי בשביל קיביה. את זה בשביל כפר קאסם ואת זה בשביל מובלעת לטרון.

אדולף: (מצביע על מדליה בולטת במיוחד) וזה בשביל מה?

חייל: זה בשביל ליטל ביג הורן.

אדולף: ליטל ביג הורן? זה באמריקה הצפונית, לא? זה איפה שגנרל קסטר נהרג בידי האינדיאנים.

חייל: גם לך זיינו את המוח? ליטל ביג הורן זה מקום תנ"כי ליד מטולה. זה איפה שגנרל טרומפלדור נהרג.

אדולף: אני רואה שאתה לא רק אמיץ. אתה גם בר מזל.

חייל: לא תמיד. אתה רואה את המדליה הזאת? (מצביע) את זה קיבלתי על פינוי שדה מוקשים כדי שהטנקים יוכלו לעבור. שם איבדתי את הרגליים שלי. (מושך את מכנסיו למעלה ומראה לאדולף שתי רגליים תותבות.)

אדולף: זה בוודאי שם קץ לקריירה הצבאית שלך.

חייל: לא מיני ולא מקצתי! אחרי שהרכיבו לי את הפרוטזות המשכתי להילחם וגם היום אני עוד נלחם במילואים. לא שמעת על השיר מהשורה ישחרר רק המוות? זה שיר טוב מאוד, אבל אני כתבתי שיר עוד יותר טוב. אתה רוצה לשמוע?

אדולף: כמובן.

חייל: (מנסה לעלות על הספסל אבל אינו מצליח. אדולף מנסה לעזור לו, אבל החייל כבד. מתייאשים. החייל נעמד בפוזה ליד הספסל, מנקה את גרונו

בשיעול קל.) זה לא סתם שיר. זהו מרש צבאי בשביל חיילים שממהרים
לנצח ולא תמיד מספיקים לתפוס אוויר:

עת אויב מרוח אָשׁ
לְצִפּוֹר יְפָרוֹשׁ הָרֶשׁ
הַיּוֹכֵל עֲמוּד מְנֹךְ
כָּל אֲשֶׁר לוֹ יָד וְרֶגֶל?

כָּל אֲשֶׁר לוֹ יָד וְרֶגֶל
יִתְקַבֵּץ סְבִיב לְדָג
זֶה הַדָּג לְמוֹלֵד
הַמוֹלֵד הַנְּחֻמֵּד

כָּל אֲשֶׁר לוֹ גִיד וְזָר
פְּרַמְשֶׁתֶק אִמָּה וְזָר
כָּלִי זִינוּ יִטְעַן עַל שֶׁבֶךְ
אֵל דָּמִי לוֹ וְאֵל בֶּכֶךְ

כָּל אֲשֶׁר שׁוֹקֵל הַשֶּׁקֶל
כָּל אֲשֶׁר תּוֹרֵם לְקֶקֶל
כָּל אֲשֶׁר מוֹאֵס בַּשֶּׁקֶל
כִּי הַשֶּׁקֶל הוּא אֶךְ שֶׁקֶל

כָּל אֲשֶׁר לוֹ עֵין תַּחַת
רָגֵל תַּחַת, נֶפֶשׁ תַּחַת
יִתְחַשְׁבֵּז סְבִיב לְגֵל
כִּי עַמְנוּ אֵל.

כִּי מְצִיּוֹן תֵּצֵא –

שְׂכַחְתִּי מָה
וְהַשָּׂאָר מֵרְמָתִים.
וַיִּמְהַשָּׂאָר עֲשׂוּ שְׂמִקְנִיקוֹ,
יְכַל זֶה מִי?
שְׂמִנְחָנוּ שְׂמִנְחָנוּ.
רַק שְׂמִנְחָנוּ.
הַמְבִיטִים כָּל הַיּוֹם בְּרָאִי

וּמְשֻׁמוֹגְגִים
בְּשִׁמְחָצְחוֹת לְשׁוֹן.
עִם פְּרוֹטְזָה,

בְּדָם וּבְיָזַע,

יִנְקֶם לָנוּ גְזַע.

(לאדולף) איך זה מוצא חן בעיניך?

אדולף: לומר את האמת, לא הבנתי. השפה הזאת יותר מדי קשה בשבילי.

חייל: רואים שאתה עולה חדש. כמה זמן אתה פה?

אדולף: שש שנים.

חייל: אני לא מתפלא שלא הבנת. שש שנים זה לא מספיק בשביל שירה. עיתונים, מילא. אבל שירה? (שתיקה של רגע) אתה יודע מה אני חושב?

אדולף: מה?

חייל: אנשים כמוך יש להם מזל.

אדולף: מדוע אתה חושב כך?

חייל: יצאת לגמלאותך אתה לא צריך יותר לעבוד. חי על פנסיה. אתה יכול לעשות עם הזמן שלך מה שאתה רוצה. אתה יכול לצייר תמונות, לכתוב ספר.

אדולף: כתבתי ספר וציירתי תמונות הרבה זמן לפני שיצאתי לפנסיה.

חייל: באמת, אתה מצייר? גם אני מצייר. אתה רוצה לראות את הציורים שלי? הסטודיו שלי לא רחוק מפה. מעבר לפינה.

אדולף: מדוע לא? בין כה וכה אין לי הרבה מה לעשות עם הזמן שלי.

חייל: אז בוא נלך.

(שניהם קמים. החייל מחבק את אדולף ושניהם הולכים, צולעים, לאורך הבמה. כשהם מגיעים לקצה ולפני שנעלמים מאחורי המסך, נכנסת חבורה מהצד השני. החבורה מורכבת מאווה, הדוחפת עגלת ילדים; אחמד, הלבוש עדיין בלבוש הטירולי של אדולף; וילד בן חמש, הלבוש כמו אחמד. אווה ואחמד מתיישבים על הספסל הפנוי ואינם שמים לב לאדולף והחייל הנעלמים ברגע זה בקצה השני. על הארץ, ליד הספסל, מונח דגל נייר

קטן, כחול-לבן, של מדינת ישראל. הילד מתכופף ומרים את הדגל. אווה
תופסת את הילד וסוטרת לו על היד.)

אווה: כמה פעמים אמרתי לך לא להרים דברים מהרצפה! (הילד מרפה מהדגל
ומתחיל לבכות.)

מסך

סוף